

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

**Raporti i Audituesit të Pavarur dhe
Pasqyrat Financiare më dhe
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor, 2020**

Permbajtja

Pasqyra e pozicionit financiar	5
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse.....	6
Pasqyra e flukseve monetare	7
Pasqyra e ndryshimit të kapitalit	8
1. Informacion i përgjithshëm	9
2. Baza e përgatitjes.....	10
3. Parimi i vijueshmërisë.....	12
4. Politika të rëndësishme kontabël.....	13
5. Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara	33
6. Administrim i rrezikut financiar.....	34
7. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve	60
8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme	61
9. Fonde investimi me banka dhe institucione financiare	62
10. Të arkëtueshme financiare	63
11. Aktive të marra nga proceset ligjore	65
12. Aktivitetet e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	66
13. Aktive me të drejtë përdorimi	67
14. Aktive të tjera	68
15. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	68
16. Detyrime ndaj klientëve	68
17. Detyrime të tjera.....	69
18. Detyrimet për qira financiare.....	70
19. Kapitali	70
20. Të ardhura nga operacione financiare	71
21. Të ardhura nga aktivitete të tjera financiare.....	71
22. Shpenzimet e lidhura me detyrimin ndaj klientëve.....	71
23. Të ardhura dhe shpenzime nga komisionet	72
24. (Humbja)/ Fitimi neto nga këmbimi valuator	72
25. Shpenzimet e personelit	72
27. Shpenzime për provigjone,neto	73
28. Shpenzime të tjera administrative	73
29. Tatimi mbi fitimin	74
30. Angazhime dhe Detyrime.....	74
31. Transaksionet me palët e lidhura	75
32. Ngjarje pas datës së raportimit	76

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarëve dhe Drejtimit të Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka e Bashkuar e Shqipërise SHA. ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2020 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2020 si dhe performancën e saj financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza e Opinionit

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar "Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës ("BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Cështje për t'u theksuar

Ne tërheqim vëmendjen mbi shënimin 2 dhe 31 në pasqyrat financiare që përshkruajnë vlerësimin e drejtimit për pozicionin aktual të Bankës. Banka ka humbje të akumuluar të konsiderueshme në vlerën 832,966 mijë Lek për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2020 (2019: 473,678 mijë Lek). Pas datës së raportimit, më 8 korrik 2021, Banka ka nënshkruar një marrëveshje shitjeje me Eurosig sh.a., me anë të së cilës kjo e fundit ka siguruar një shtesë prej 30% të kapitalit aksionar të Bankës dhe ka marrë kontrollin nëpërmjet aftësisë së saj për të patur shumicën e votave në mbledhjen e përgjithshme të aksionarëve. Më 29 korrik 2021, aksionari i ri, është zotuar përmes një letre mbështetëse, të sigurojë mbështetje financiare për Bankën për një periudhë të paktën 12 muaj nga data e raportimit. Opinioni ynë nuk është modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Cështje të tjera

Pasqyrat financiare të Bankës për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 u audituan nga një auditues tjetër i cili shprehu një opinion të pamodifikuar për pasqyra financiare të më 5 qershor 2020.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Bankës në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe me Nenin 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018, "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione.

Informacione të tjera (vazhdim)

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më lart kur të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.

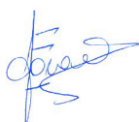
Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK
Rr. Faik Konica, Ndërtesa nr. 6, Hyrja nr. 7
Tirana, Albania
Identification number (NUIIS): L41709002H

Enida Cara
Partner Angazhimi
Auditues ligjor

29 shtator 2021
Tiranë, Shqipëri

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Pasqyra e pozicionit financiar

Shumat në '000 LEK

	Shënime	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Aktivët			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	8	2,580,768	2,328,220
Balancë të kushtëzuara me Bankën Qendrore	8	633,361	555,070
Investime me banka dhe institucione financiare	9	155,490	3,259
Murabaha - të arkëtueshme financiare	10	5,904,902	5,500,594
Aktive të marra nga procese ligjore	11	231,513	314,667
Aktive afatgjata materiale dhe jomateriale	12	197,124	210,728
Aktive me të drejtë përdorimi	13	25,868	18,045
Tatim fitimi i parapaguar	28	13,877	13,877
Aktive të tjera	14	3,798	2,836
Totali i aktiveve		9,746,701	8,947,296
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	15	-	131,583
Detyrime ndaj klientëve	16	8,492,204	7,313,310
Detyrime të qirasë financiare	18	25,758	14,926
Detyrime të tjera	17	63,905	80,168
Totali i detyrimeve		8,581,867	7,539,987
Kapitali			
Kapitali aksionar	19	1,876,896	1,762,717
Rezervat	19	120,904	118,270
Humbje e mbartur		(832,966)	(473,678)
Totali i kapitalit		1,164,834	1,407,309
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		9,746,701	8,947,296

Pasqyrat Financiare të Bankës u aprovuan nga Këshilli Drejtues më 28 shtator 2021 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Amel Koyacevic
Drejtor i Përgjithshëm

Ilir Çekiri
Drejtor Ekzekutiv

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 9 deri në 76, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

Shumat ne '000 Lek

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Të ardhura nga operacionet bankare	20	316,221	317,190
Revenue from other banking operations	21	6,235	4,564
Shpenzime per detyrim ndaj klienteve	22	(116,939)	(93,806)
Shpenzime te detyrimeve te qirase financiare	18	(338)	(473)
Të ardhurat neto nga veprimet bankare		205,179	227,475
Të ardhura nga komisione dhe tarifa, neto	23	43,372	32,785
Humbja neto nga kursi i këmbimit	24	(101,187)	19,842
Të ardhura të tjera		1,114	1,204
Totali i të ardhurave (shpenzimeve) të tjera, neto		(56,701)	53,831
Zhvleresimi i Murabaha - të arkëtueshme financiare, net	26	(114,426)	(3,220)
Shpenzime provigjoni te aktiveve te marra nga proceset ligjore	13	(111,862)	-
Ndryshimi i vleres se drejte neto per Fondet e Investimit Mudaraba		-	(2,602)
Shpenzime te zhvleresimeve dhe provigjoneve te tjera, neto	27	(12,324)	(13,446)
Amortizimi dhe zhvlerësimi	12	(23,264)	(21,405)
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	23	(11,443)	(10,250)
Shpenzime personeli	25	(115,885)	(107,792)
Shpenzime për qiratë	13	(2,330)	(5,050)
Shpenzime të tjera administrative	28	(113,598)	(108,762)
Totali i shpenzimeve operative		(505,132)	(272,527)
(Humbja)/ Fitimi neto para tatimit		(356,654)	8,779
Tatim fitimi	29	-	-
(Humbja)/ Fitimi neto i vitit		(356,654)	8,779
Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		-	-
(Humbje)/ Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		(356,654)	8,779

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 9 deri në 76 të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Pasqyra e flukseve monetare

Shumat ne '000 Lek

	Shenime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative (Humbja)/ Fitim përpara tatimit mbi të ardhurat		(356,654)	8,778
<i>Rregullimet per zerat jo-monetare:</i>			
Provigjone	9,10	85,937	7,154
Amortizimi i pronave,pajisjeve dhe makinerive	12	23,264	24,479
Zhvleresimi i te drejtes se aktiveve te perdorura	13	11,443	10,250
Provigjonet e aktiveve te marra nga proveset ligjore	11	67,910	-
Zhvleresimi i aktiveve te marra nga proceset ligjore	11	43,952	-
Të ardhura nga operacionet bankare		(306,815)	(317,190)
Shpenzim interesi per detyrim ndaj klientit		115,055	93,806
		(315,908)	(172,722)
<i>Ndryshime në aktivet dhe detyrimet operative:</i>			
Rritje në të arkëtueshmet financiare - Murabaha		(474,673)	(760,253)
(Ulje) / rritje në aktivet e tjera		(962)	3,489
(Ulje) / rritje në balancat me institucionet financiare		(231,050)	45,211
Rritje në llogaritë e klientëve		1,169,643	720,972
Ulje në detyrimet ndaj bankave		(131,583)	296,265
Rritje / (ulje) në detyrimet e tjera		(16,263)	(66,065)
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet operative		185,171	(323,084)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese			
Blerje të pajisjeve dhe aktiveve të patrupëzuara	12	(9,660)	(9,941)
Shtesa ne aktivet e marra nga proceset ligjore	11	(28,708)	(1,482)
Shtesa ne te drejten e perdorimit te aktiveve	13	(19,266)	(28,295)
Aktivitet e shitura te marra nga proceset ligjore		-	12,124
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet investuese		(57,634)	(27,594)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese			
Shtesa ne detyrimet e qerese financiare	18	10,832	14,926
Rritje në kapitalin e aksioneve	19	113,179	-
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet financuese		124,011	14,926
Ulje neto në para dhe ekuivalentet e saj		252,548	(335,752)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit		2,328,220	2,663,972
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	8	2,580,768	2,328,220

Pasqyra e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 9 deri në 76, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit

Shumat në'000 LEK

	Kapitali aksionar	Rezervat	Humbje të mbartura	Totali
Gjendje më 1 Janar 2019	1,762,717	109,033	(473,219)	1,398,531
Fitimi neto për vitin	-	-	8,778	8,778
Te ardhura përmbledhëse të tjera	-	-	-	-
Të ardhura totale përmbledhëse për vitin	-	-	8,778	8,778
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Transferim në Rezerva	-	9,237	(9,237)	-
Gjendje më 31 Dhjetor 2019	1,762,717	118,270	(473,678)	1,407,309
Humbja neto për vitin	-	-	(356,654)	(356,654)
Te ardhura përmbledhëse të tjera	-	-	-	-
Totali i humbjes totale përmbledhëse për vitin	-	-	(356,654)	(356,654)
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Injektimi i kapitalit	114,179	-	-	114,179
Transferim në Rezerva (Shënim 19)	-	2,634	(2,634)	-
Gjendja më 31 Dhjetor 2019	1,876,896	120,904	(832,966)	1,164,834

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 9 deri në 76, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

1. Informacion i përgjithshëm

(a) Njësia raportuese

Banka e Bashkuar e Shqipërisë (referuar më poshtë si “Banka” ose “UBA”) është krijuar në Shqipëri për të zhvilluar veprimtari bankare në përputhje me legjislacionin shqiptar. Bazuar në nenet e Statutit të saj, Banka ndjek Parimet Sharia. Aktivitetet e Bankës përfshijnë veprimtarinë si administruese, mbi bazën e mirëbesimit, të fondeve të investuara në përputhje me parimet dhe ligjet Islamike. Banka është subjekt i Ligjit Nr. 9662 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të datës 18 dhjetor 2006 dhe nën mbikëqyrjen e Bankës së Shqipërisë.

Në 5 nëntor 1992, Banka mori aprovimin nga Banka e Shqipërisë për të ushtruar veprimtari bankare. Procedurat e regjistrimit përfunduan në 1 korrik 1994, data e themelimit. Në 11 janar 1999, në përputhje me Vendimin Nr.165, të datës 11 dhjetor 1998 të Bankës së Shqipërisë, Banka mori licencën “Për vazhdimin e aktivitetit bankar në Republikën e Shqipërisë”, në përputhje me Ligjin Nr. 8365, të datës 2 korrik 1998 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Aktiviteti kryesor. Veprimtaria kryesore e biznesit të bankës është operacionet bankare tregtare brenda Republikës së Shqipërisë. Banka vepron nën një license të plotë bankare lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën shtetërore të sigurimit të depozitave të administruara nga Agjensia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave.

Qendra e Bankës është vendosur në Tiranë. Aktualisht Banka ka një shpërndarje të aktivitetit në 4 degë në qytetet Tiranë, Shkodër, Fier dhe Durrës si dhe ka dy agjenci të vendosura në Tiranë. Më 31 dhjetor 2020, Banka ka të punësuar 83 punonjës (2019: 75 punonjës). Zyra e regjistruar e Bankës është në rrugën Dritan Hoxha, ndërtesa nr. 11, Tiranë, Shqipëri.

Si në 31 dhjetor 2020 dhe 2019, kompania mëmë e menjëhershme dhe përfundimtare e Bankës është Banka Islamike per Zhvillim, Jeddah duke mbajtur 72.2% të aksioneve.

Struktura aksionare e regjistruar ishte si më poshtë :

Banka Islamike për Zhvillim, Jeddah	72.7%
EUROSIG SH.A	21.02%
Ithmaar Bank B.S.C.	4.3%
Investitorë të tjerë	2.48%

Si në 31 dhjetor 2020, Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Kontrollit të Bankës është i përbërë nga anëtarët e mëposhtëm:

Bordi i Drejtorëve	Amer Bukvic	Kryetar
	Emina Sisic	Anëtar
	Mohamed Al-Midani	Anëtar
	Areef Suleman	Anëtar
	Mateo Spaho	Anëtar
Komiteti i Kontrollit të Bankës	Emina Šišić	Kryetar
	Mohamad Al-Midani	Anëtar
	Orjana Kalaja	Anëtar

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

2. Baza e përgatitjes

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ('BSNK').

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostove historike, me përjashtim të fondeve të investimit Mudaraba-Aktivet e fondit të investimit, të cilat janë matur me vlerë të drejtë përmes fitimiy ose humbjes.

(c) Monedha funksionale dhe prezantuese

Këto pasqyra financiare janë të prezantuara në Monedhën Shqiptare ('LEK'), që është dhe monedha funksionale e Bankës. Përveçse kur tregohet ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në LEK është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

(d) Përmbledhje e vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon që drejtimi të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që prekin aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara.

Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në baza të vazhdueshme. Rishikimet për vlerësimet kontabël janë të njohura në periudhën në të cilën është kryer vlerësimi dhe në çdo periudhë të ardhshme që mund të prekë.

Çështjet kryesore të pasigurisë së vlerësimeve dhe gjykimeve kritike në aplikimin e politikave kontabël, që kanë efekt domethënës mbi shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe që paraqiten në Shënimin 9 janë:

- Zbritjet për humbje nga kredia,
- Përcaktimi i vlerës se drejtë.
- Vazhdueshmëria
- Zhvlerësimet e aktiveve të marra nga rprocet ligjore
- SICR
- Ndihma e klientit

Humbjet nga zhvlerësimi në aktiveve financiare – SNRF 9

Matja e humbjeve të zhvlerësimit sipas SNRF 9 në kategoritë e aktiveve financiare kërkon gjykim, në veçanti, vlerësimin e shumës dhe kohën e rrjedhjeve të ardhshme të parave dhe vlerave të kolateralit kur përcaktohen humbjet e zhvlerësimit dhe vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Këto vlerësime nxiten nga një numër faktorësh, ndryshime në të cilat mund të rezultojnë në nivele të ndryshme të korrigjimeve.

Llogaritjet ECL të Bankës janë dalje të modeleve kompLekse me një numër supozimesh në lidhje me zgjedhjen e inputeve të ndryshueshme dhe ndërvarësitë e tyre. Elementet e modeleve ECL që konsiderohen si gjykime të kontabilitetit dhe vlerësime përfshijnë:

- Modeli i brendshëm i vlerësimit të kreditit të Bankës, i cili i cakton PD- të në notat individuale
- Kriteret e Bankës për vlerësimin nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kreditit dhe kështu që korigjimet për asetet financiare duhet të maten në bazë të LTECL dhe vlerësimit cilësor
- Segmentimi i aktiveve financiare kur ECL e tyre vlerësohet mbi një bazë koLektive
- Zhvillimi i modeleve ECL, duke përfshirë formulat e ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve
- Përcaktimi i lidhjeve midis skenarëve makroekonomikë dhe inputeve ekonomike, të tilla si nivelet e papunësisë dhe vlerat kolaterale dhe efekti mbi PD- të, EAD- të dhe LGD- të
- Përzgjedhja e skenarëve makroekonomikë dhe peshat e probabilitetit të tyre, për të nxjerrë inputet ekonomike në modelet ECL.

Vlera e drejtë e garancive

Banka mban kolateral kundër llogarive financiare në formën e interesave të hipotekës mbi pasurinë, sigurimet e tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes, dhe përditësohen në frekuencën e çdo viti dhe gjithashtu kur pasuria vlerësohet individualisht si e dëmtuar.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit

a). Matje e pritshme e humbjeve të kreditit

Matja ECL. Matja e ECLs është një vlerësim domethënës që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe inputeve të të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes ECL janë të shpjeguara në Shënimin 3(d). Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në korrigjimin e humbjes së kreditit:

- segmentimin e aktiveve financiare për qëllime vlerësimi ECL;
- përcaktimin e një niveli vlerësimi ECL mbi një bazë individuale instrumenti ose mbi baza kolektive; - përkufizimin e falimentimit të aplikuar nga Banka;
- zhvillimin dhe aplikimin e modeleve të brendshme të vlerësimit të kredisë, të cilat caktojnë PD-të për notat individuale të rrezikut të kreditit;
- zhvillimin dhe aplikimin e modeleve të brendshme të përdorura për të vlerësuar ekspozimin e falimentimit ("EAD") për instrumentet financiare dhe angazhimet e kreditit;
- vlerësimin e humbjes së dhënë në falimentim ("LGD"), duke përfshirë gjykimet e bëra në vlerësimin e kolateralëve;
- kriteret për vlerësimin nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë;
- përzgjedhjen e skenarëve makroekonomikë dhe pesha e probabilitetit të tyre.

Banka rregullisht shqyrton dhe bën të vlefshme modelet dhe hyrjet në modelet për të reduktuar çdo dallim midis vlerësimeve të pritshme të humbjes së kredive dhe përvojës aktuale të humbjes së kredive.

Për shkak të ndryshimeve të rëndësishme dhe të shpejta në mjedisin ekonomik, Banka vendosi të rregullojë metodën për të matur ECL për kreditë standarde, kreditë e specializuara dhe kreditë e lëshuara për SME-të.

Menaxhmenti kreu një analizë lart-poshtë të portofolit dhe kishte identifikuar grupet e huamarrësve, për të cilat informacioni i mjaftueshëm dhe i mbështetur për matjen ECL është i disponueshëm vetëm në bazë të industrisë, në vend të bazës individuale. Studimet e aplikuar nga menaxhmenti rezultuan në rritjen e ECL për huamarrësit e korporatave në industrinë e mëposhtme:

- Rritja ECL mesatare e përpunimit prej 93% 12%
- Rritja mesatare e ECL e transportit prej 8%;
- Rritja mesatare e ECL me pakicë prej 18%;

Masat e lehtësimit të klientëve. Banka zbatoi masat lehtësues të përcaktuara në ligjin e kaluar në prill 2020 në përgjigje të përhapjes së COVID-19. Individët dhe SME-të që janë prekur negativisht nga virusi dhe humbën më shumë se 20% të të ardhurave të tyre mund të aplikojnë për pushim pagese për deri në gjashtë muaj, të cilat duhet të jepen nga Banka. Banka arriti në përfundimin se përgjithësisht aplikime të tilla ofrojnë prova të një rritjeje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë, nëse nuk identifikohen faktorë lehtësues të vëzhgueshëm të tillë si garancitë e ofruara dhe rinisja e veprimtarisë së biznesit. Kreditë për individët që aplikuan për lehtësimin dhe për të cilët, ndodhi një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë, arriti në 614,532 mijë LEK që nga 31 dhjetori 2020. Kreditë për SME-të që aplikuan për lehtësimin dhe për të cilat ndodhi një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë, arritën në 2,375 mijë LEK që nga 31 dhjetori 2020. Banka ofroi pushime pagese dhe reduktim të përkohshëm në normat e interesit në disa kredi konsumatore. Banka arriti në përfundimin se këto masa rezultojnë në modifikim kontraktual të kredive respektive. Duke qenë se nuk ka asnjë interes shtesë të ngarkuar për huamarrësit gjatë periudhës së pushimeve të pagesës, Banka njohu një humbje të modifikuar në shumën prej 34,450 mijë LEK në periudhën e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredive ("SICR"). Me qëllim që të përcaktojë nëse ka patur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, Banka krahason rrezikun e një falimentimi të ndodhur gjatë jetës së një instrumenti financiar në fund të datës së njoftimit me rrezikun e falimentimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi konsideron rritjen relative të rrezikut të kredisë në vend që të arrijë një nivel specifik të rrezikut të kredisë në fund të periudhës raportuese. Banka i konsideron të gjitha informacionet e arsyeshme dhe të mbështetura përpara në dispozicion pa kosto dhe përpjekje të tepërta, e cila përfshin një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes të portofoleve të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes të rritjes së rrezikut të kreditit përpara delikuencës dhe inkorporoi informacionin e duhur përpara në vlerësimin e rrezikut të kreditit, ose në një instrument individual, ose në një nivel portofoli. Në 2020, aplikimi për pushime pagese, e të cilat ishin të kushtëzuara me humbjen e një pune apo një burim i madh të ardhurash u konsiderua si një tregues i SICR, siç u spjegua më sipër. Referoju Shënimin 7 për detaje.

e) Krahasuese

Shuma të caktuara krahasuese në deklarinë e pozitës financiare, fitimit ose humbjes dhe të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe rrjedhës se parase janë riklasifikuar ose përfaqësuar si rezultat i një ndryshimi në klasifikimin për të refektuar një efekt më të mirë.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

3. Parimi i vijueshmërisë

Drejtimi i ka përgatitur këto raporte financiare mbi bazën e parimit të vijueshmërisë. Për përgatitjen e tyre, drejtimi ka marrë në konsideratë pozicionin financiar të Bankës, synimet aktuale, perfitueshmërinë e operacioneve dhe aksesin në burimet financiare dhe analizoi ndikimin e gjendjes së tregut financiar në operacionet e Bankës.

Per sa i përket ecurisë financiare, Banka ka pësuar humbje të akumuluar në 3 vitet e fundit në shumat 832,966,000 LEK, 473,678,000 LEK, 473,219,000 LEK respektivisht në 31 dhjetor 2020, 2019 dhe 2018. CAR e Bankës (raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit) në 31 dhjetor 2020 dhe 2019 ishte respektivisht 13.87 % dhe 16.06 %, ndërkohë që minimumi i kërkuar për bankat në Shqipëri është 12%.

Gjithashtu, lidhur me gjendjen e tregut financiar, më 12 mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli COVID-19 një epidemi globale. Në përgjigje të epidemisë, autoritetet e qeverisë shqiptare zbatuan masa të shumta në përpjekje për të frenuar përhapjen dhe ndikimin e COVID-19, të tilla si ndalimet dhe kufizimet e udhëtimit, karantinat, pagesat e pagave ndaj atyre që ndërprejnë marrëdhënien e punës, pagesat e pushimeve dhe kufizimet në veprimtarinë e biznesit, duke përfshirë mbylljet. Masat e mësipërme u qetësuan gradualisht gjatë viteve 2020 dhe 2021. Këto masa, midis të tjerash, kanë kufizuar rëndë veprimtarinë ekonomike në Shqipëri duke ndikuar negativisht dhe mund të vazhdojnë të ndikojnë negativisht bizneset, aktorët në treg, klientët e Bankës, si dhe ekonominë shqiptare e botërore për një periudhë kohore akoma të panjohur.

Dy moratoriume të dhëna nga Banka e Shqipërisë zgjaten përkatësisht deri në 1 qershor 2020 dhe më pas deri më 31 gusht 2020, datë 17.03.2020 dhe 28.05.2020 "Shtyrja e pagesës së kësteve të kredisë për njësitë e biznesit dhe individët". Bazuar në kodin civil dhe rregulloret e Bankës së Shqipërisë, palët kanë rënë dakord mbi riskedulimin e kredive për bizneset dhe individët e prekur nga pandemia.

Kufiri i Garancisë Publike i dhënë nga Ministria e Financave për Bankën e Bashkuar të Shqipërisë për pagat e klientëve, veprimtaria e të cilëve preket nga vendimet e Këshillit të Ministrave, në kuadrin e administrimit të situatës së krijuar nga Covid-19". Linja e Garancisë Sovrane u lëshua në favor të çdo banke tregtare, nga e cila 250,000,000 LEK iu shpërmda në Bankën e Bashkuar të Shqipërisë sh.a.

Drejtimi i Bankës ka marrë masat e nevojshme për të siguruar qëndrueshmërinë e operacioneve të Bankës dhe për të mbështetur klientët e punonjësit e saj:

-Mirëmbajtja e operacioneve (zyra të mbyllura, 60 % e punonjësve që punojnë nga shtëpia, etj.);

-Ofrimin e pushimeve të paguara në kreditë konsumatore deri në 6 muaj dhe reduktimin e normës së interesit në shërbimin e kartës së kreditit;

- Programet zbatuara të mbështetjes së klientëve (përfshin ato të sponsorizuara nga qeveria) dhe shkallën e tyre (pra 165 numri i financimeve që po ristrukturohen);

Efektet e ardhshme të gjendjes ekonomike aktuale dhe masat e mësipërme janë të vështira për t'u parashikuar, si e tillë parashikimet e drejtimit mund të ndryshojnë nga rezultatet aktuale. Me qëllim matjen e humbjeve të pritshme të kredisë ("ECL") Banka përdor informacion të mbështetur në fakte, duke përfshirë parashikimet e faktorëve makroekonomikë. Si me çdo parashikim ekonomik, gjasat e ndodhjes së tyre janë subjekt i një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultat aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara.

Nuk ka faktorë të tjerë që mund të krijojnë pasiguri dhe të tregojnë se Banka mund të mos jetë në përputhje me parimin e vijueshmërisë.

Drejtimi i Bankës po merr hapat e nevojshëm për të trajtuar të gjitha pasiguritë e përshkruara më sipër. Si e tillë, në shkurt 2020, aksionarët e Bankës injektuan një sasi shtesë kapitali prej 999,992 USD ekuivalenti në shumën 114,179,140 LEK me normën e këmbimit 114.18 USD/LEK.

Më 8 korrik 2021, Banka ka nënshkruar një marrëveshje shitjeje me Eurosig sh.a., me anë të së cilës kjo e fundit ka siguruar 30 % shtesë të kapitalit aksionar të Bankës dhe ka marrë kontrollin nëpërmjet aftësisë së saj për të hedhur shumicën e votave në mbledhjen e përgjithshme të aksionarëve. Më 29 korrik 2021 Banka ka marrë një letër mbështetje nga aksionari i ri, duke shprehur angazhimin e tij të përvokueshëm në mbështetjen financiare të Bankës për një periudhë prej të paktën 12 muajsh nga data e pasqyrave financiare. Më 3 gusht 2021 bazuar në vendimin nr.03 të mbledhjes së Asamblesë së Aksionarëve, u miratua rritja e kapitalit të Bankës me injeksion të ri në para që do të ndodhë brenda vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2021. Ju lutem referojuni shënimit 32 për detaje të tjera.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël

Politikat kryesore të kontabilitetit të aplikuar në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë të përcaktuara më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç nëse është thënë ndryshe.

(a) Transaksione të këmbimit valutor

Transaksionet në monedhë të huaj janë të këmbyerë në monedhën respektive funksionale të veprimit me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e transaksionit.

Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit, janë të këmbyerë në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në atë datë. Fitimi ose humbja nga kursi i këmbimit mbi zërat monetarë është diferenca ndërmjet koston së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe koston së amortizuar në monedhë të huaj e këmbyer me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në fund të periudhës.

Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, që janë të paraqitura me kosto historike, janë të këmbyerë me kursin zyrtar të këmbimit të datës së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë janë të këmbyerë në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën që është përcaktuar vlera e drejtë.

Diferencat nga monedhat e huaja që lindin nga ndryshimet në kursin e këmbimit njihen në pasqyrën e fitim / humbjes.

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare

Metoda normës efektive të interesit

Sipas SNRF 9, të ardhurat nga interesi regjistrohen duke përdorur metodën e interesit efektiv (EIR) për të gjitha instrumentet financiare të matura me koston e amortizuar, instrumentet financiare të përcaktuara në VDFH. Të ardhurat nga interesi në aktivet financiare me interes të matur në VDATGJ sipas SNRF 9 regjistrohen duke përdorur metodën EIR. EIR është norma që pikërisht diskonton flukset e ardhshme monetare të parashikuara gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër, në vlerën kontabël neto të aktivitetit financiar.

EIR (dhe gjithashtu, kostoja e amortizuar e aktivitetit) llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose prim për blerjen, tarifat dhe kostot që janë pjesë përbërëse e EIR. Banka njih të ardhurat nga interesi duke përdorur një normë kthimi që përfaqëson vlerësimin më të mirë të një norme konstante kthimi gjatë jetës së pritshme të huasë. Prandaj, ajo njih efektin e normave potencialisht të ndryshme të interesit të ngarkuara në faza të ndryshme dhe karakteristikave të tjera të ciklit të jetës së produktit (përfshirë parapagimet, penalitete interesat dhe komisionet).

Nëse parashikimet në lidhje me rrjedhjen e parave në pasurinë financiare rishikohen për arsye të tjera përveç rrezikut të kredisë, Banka kryen një rishikim të vlerësimeve të rrjedhës së parave që shpie në rillogaritjen e sasisë së mbartjes bruto të aktiveve financiare. Në qoftë se Banka rishikon vlerësimet e saj të pagesave apo faturave, ajo rregullon shumën e mbartjes bruto të aktiveve financiare ose koston e amortizuar të liabilitetit financiar për të pasqyruar rrjedhjet aktuale dhe të rishikuara kontraktuale të parave. Banka rillogarit mbartjen bruto të aktiveve financiare ose koston e amortizuar të përgjegjësisë financiare si vlerën e tanishme të të ardhurave të ardhshme kontraktuale të llogaritura që janë ulur me normën origjinale efektive të interesit të instrumentit financiar. Rregullimi njihet në fitim ose humbje si të ardhura ose shpenzime.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare (vazhdim)

Të ardhurat nga veprimtaria financiare

Të ardhurat nga veprimtaria financiare, duke përfshirë të ardhurat nga financimet, të ardhurat nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, janë të njohura në fitim ose humbje duke aplikuar EIR-in në sasinë mbartëse bruto të aktiveve financiare përveç aktiveve të dëmtuara nga kredia.

Kur një pasuri financiare bëhet e dëmtuar nga kredia dhe konsiderohet si 'Faza 3', Banka llogarit të ardhurat e interesit duke aplikuar EIR në koston e amortizuar të aktiveve financiare. Në qoftë se aktivet financiare nuk janë më të dëmtuara nga kredia, Banka i kthehet llogaritjes së të ardhurave të interesit mbi një bazë bruto.

Për aktivet financiare të blera ose me origjinë të dëmtuara nga kredia (POCI), Banka llogarit të ardhurat e interesit duke llogaritur EIR-në e rregulluar me kredi dhe duke e zbatuar atë normë në koston e amortizuar të aktiveve.

EIR-i i rregulluar me kredi është norma e interesit që, me njohje origjinale, i ul të ardhurat e përllogaritura në të ardhmen (duke përfshirë humbjet e kreditit) në koston e amortizuar të aktiveve të POCI-t.

Të ardhura nga qiraja financiare

Të ardhurat mbi qiranë financiare njihen duke aplikuar normën në kontratën e qirasë në (i) vlerën bruto të librit të qirasë se arketueshme në fazën 1 dhe 2 dhe (ii) shumën neto të qirasë se arketueshme në fazën 3 të modelit ECL. Të ardhurat nga qiratë regjistrohen brenda të ardhurave të tjera të ngjashme në fitim ose humbje.

Shpenzime për detyrim ndaj klienteve

Pjesa e fitimit të konsumatoreve nga depozitat e vendosura në bankë është caktuar për depozituesit në përputhje me parimet e Sharias nëpërmjet ndarjes së fitimeve mbi depozitat e riinvestuara. Pagesat bëhen për depozituesit dhe ngarkohen në llogarinë e klientëve sipas pjesës së tyre të fitimit në përputhje me maturimet kontraktuale të depozitave. Mudarabah një pagesë e caktuar është fituar. Ndarja e fitimit nga transaksionet Mudarabah paguhet dhe paraqitet neto në Mudarib Charge.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Tarifa dhe komisione

Në përputhje me SNRF 15, të ardhurat nga kontratat me klientët regjistrohen kur Banka ka përmbushur detyrimet e veta duke transferuar shërbimet e premtuara të klientët. E ardhura njihet duke reflektuar kthimin e pritshëm për tu marrë.

Banka fiton të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga disa shërbime që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet ndahen në dy kategoritë e mëposhtme:

A. Të ardhura nga komisione Shërbimi të vazhdueshme për një periudhë kohe

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet për shërbime për provigjionimin e shërbimeve për një periudhë mbi të cilën janë përlogaritur. Këto komisione përfshijnë të ardhurat nga komisionet, duke përfshirë komisionet e mirëmbajtjes së llogarisë, komisionet e menaxhimit të investimeve dhe tarifën e vendosjes së fondeve, të lidhura kryesisht me komisionin e mirëmbajtjes.

Komisioni i mirëmbajtjes- Tarifa dhe komisioni i fituar nga menaxhimi i instrumentit/produktit të ofruar për klientin. Ofrimin e shërbimeve gjatë një periudhe kohore njihet në baza mujore për kohëzgjatjen e marrëveshjes.

B. Të ardhura nga komisione Shërbimi që njihen në momentin në të cilin kryhet shërbimi

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet dalin nga negocimi ose pjesëmarrja në negocimin e një transaksioni me një palë të tretë, të tilla si tarifat e tjera dhe shpenzimet e komisioneve që lidhen kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, njihen në përfundimin e transaksionit bazë. Tarifat ose komponentët e tarifave ndahen si më poshte:

Pagesa e transferimit- Tarifat dhe komisioni i fituar për ofrimin e shërbimeve të tilla si transfertat jashtë ose ato të brendshme. Kur Banka ofron një shërbim për klientët e saj, transaksioni është e faturuar dhe përgjithësisht për shkak të kënaqësisë së menjehershme të një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Kartat- Pagesat dhe komisioni i fituar për ofrimin e shërbimeve të kartës gjatë një periudhe kohore janë të fituara në bazë të tenorit të tyre të marrëveshjes. Kur Banka ofron një shërbim për klientët e saj, transaksioni është e faturuar dhe përgjithësisht për shkak të kënaqësisë së menjehershme të një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Tarifa e Deklarimit të Taksave- Tarifat dhe komisionet që dalin nga negocimi ose pjesëmarrja në negocimin e një transaksioni me një palë të tretë, që lidhen kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit. Këto tarifa njihen në përfundim të transaksionit themelor, në përgjithësi menjëherë pas kënaqësisë së një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Të tjera- Përfshihen pagesa të tjera që lidhen me pagesat e garancisë të marra nga klienti. Ky ekuilibër është zakonisht një transaksion i njohur në një kohë të caktuar.

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9)

Data e njohjes

Aktivet dhe detyrimet financiare, me përjashtim të huave dhe paradhënive për klientët dhe balancat e detyrimeve për klientët, fillimisht njihen në datën e regjistrimit, dmth. data kur Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin mënyra të rregullta të tregtimit: blerjet ose shitjet e aseteve financiare që kërkojnë dhënie të aseteve brenda afatit kohor të përcaktuar përgjithësisht me rregullore ose konventë në treg. Huatë dhe paradhëniet për klientët njihen kur fondet transferohen në llogaritë të klientëve. Banka njeh balancën për klientët kur fondet transferohen në Bankë.

Njohja fillestare e instrumentave financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiare në njohjen fillestare varet nga kushtet e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për menaxhimin e instrumenteve, siç përshkruhet në shënimet 4.(d).i.A (testimi i modelit të biznesit dhe testi SPPI). Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e tyre të drejtë (siç përcaktohet në Shënimin 4.d), përveç në rastin e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të regjistruara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH), kostot e transaksionit shtohen ose zbriten nga kjo shumë. Kur vlera e drejtë e instrumenteve financiare në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, Banka llogarit fitimin ose humbjen e ditës së parë, siç përshkruhet më poshtë.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

Fitimi ose humbja e Ditës 1

Kur çmimi i transaksionit të instrumentit ndryshon nga vlera e drejtë e origjinës dhe vlera e drejtë bazohet në një teknikë vlerësimi duke përdorur vetëm inputet e vëzhgueshme në transaksionet e tregut, Banka njeh dallimin midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto të tregtimit. Në ato raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të vëzhgueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë zhvlerësohet dhe njihet në fitim ose humbje vetëm kur kjo rritje vjen nga një ndryshim në një faktor (duke përfshirë kohën) që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë gjatë vendosjes së çmimit të aktiveve dhe detyrimeve.

Kategoritë e matjes së aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare bazuar në modelin e biznesit për menaxhimin e aktiveve dhe kushteve kontraktuale të aktivitetit, të matura në:

- Kostoja e amortizuar, siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.A
- Vlera e Drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse ("VDATGJ"), siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.C
- Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH), siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.D

Banka klasifikon dhe mat portofolin e saj të tregtimit me VDFH. Banka mund të caktojë instrumenta financiarë me VDFH, nëse kështu eliminon ose ul ndjeshëm mospërputhjet e matjes ose të njohjes, siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.D. Detyrimet financiare, përveç angazhimeve të huasë dhe garancive financiare, maten me koston e amortizuar ose me VDFH kur ato mbahen për tregtim dhe instrumenta derivative ose zbatohet përcaktimi i vlerës së drejtë, siç shpjegohet në Shënimin 4 (d) i.D. Megjithatë, me 31 Dhjetor 2020 dhe 31 Dhjetor 2019 nuk ka detyrime financiare të tilla të matura në VDFH.

(i) Aktivet financiare dhe detyrimet

A – Investimet me bankat dhe institucionet financiare, të arkëtueshmet financiare Murabaha dhe aktivet e tjera financiare me koston e amortizuar

Banka vetëm maturon *Detyrimet nga bankat, Huatë dhe paradhëniet për klientët* dhe investimet e tjera financiare me koston e amortizuar nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aseti financiar mbahet brenda një modeli biznesi me qëllim të mbajtjes së mjeteve financiare për të mbledhur flukse kontraktuale të mjeteve monetare
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (SPPI) në shumën kryesore të papaguar.

Detajet e këtyre kushteve janë të përshkruara më poshtë.

Testimi i modelit të biznesit

Banka përcakton modelin e saj të biznesit në nivelin që pasqyron më së miri se si menaxhon grupet e pasurive financiare për të arritur objektivin e saj të biznesit. Modeli i biznesit i Bankës nuk vlerësohet në bazë instrumentesh sipas instrumenteve, por në një nivel më të lartë të portofoleve të grumbulluara dhe bazohet në faktorë të vëzhgueshëm si:

- Si vlerësohen dhe raportohen performanca e modelit të biznesit dhe aktiveve financiare të mbajtura në atë model biznesi tek personeli kryesor drejtues i njësisë ekonomike,
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aseteve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe në veçanti në mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe,
- Si kompensohen menaxherët e biznesit (për shembull, nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të administruara ose në flukse kontraktuale të arkëtuara),
- Shpeshtësia e pritshme, vlera dhe koha e shitjeve janë gjithashtu aspekte të rëndësishme të vlerësimit të Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivet financiare dhe detyrimet (vazhdim)

Testimi i modelit të biznesit (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit bazohet në skenarë të pritshëm, pa marrë në konsideratë skenarët e "rastit më të keq" ose "rastin e stresit". Nëse flukset e mjeteve monetare pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë të ndryshme nga pritjet origjinale të Bankës, Banka nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin informacion të tillë gjatë vlerësimit të aktiveve financimeve të të reja në vijim.

A – Investimet me bankat dhe institucionet financiare, të arkëtueshmet financiare Murabaha dhe aktivet e tjera financiare me koston e amortizuar

Testi SPPI

Si një hap i dytë i procesit të klasifikimit, Banka vlerëson kushtet kontraktuale të aktiveve financiare për të identifikuar nëse ato përmbushin testin SPPI.

'Principali' për qëllim të këtij testi përcaktohet si vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare dhe mund të ndryshojë gjatë jetës së aktivitetit financiar (për shembull, nëse ka shlyerje të principalit ose amortizimin e primit / zbritjes).

Elementët më të rëndësishëm të interesit në kuadër të marrëveshjes së huadhënies janë zakonisht vlera kohore e parasë dhe rrezikut të kredisë. Për të bërë vlerësimin e SPPI, Banka zbaton gjykimin dhe shqyrton faktorët relevantë si monedha në të cilën është shprehur aktivi financiar dhe periudha për të cilën përcaktohet norma e interesit.

Në të kundërt, terma kontraktuale që paraqesin një ekspozim më të vogël se rreziqet ose paqëndrueshmëria në flukset e mjeteve monetare kontraktuale që nuk lidhen me një marrëveshje bazë të huadhënies nuk krijojnë flukse monetare kontraktuale që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit në shumën e papaguar. Në raste të tilla, aktivet financiare kërkohej të matet në VPFH.

B - Aktivet financiare të bazuara në modelet e biznesit ose karakteristikat e rrjedhës së parase

Banka klasifikon aktivet financiare të mbajtura për tregtim kur ato janë blerë ose lëshuar kryesisht për fitimin afatshkurtër nëpërmjet aktiviteteve tregtare ose formojnë një pjesë të një portofoli të instrumenteve financiare që menaxhohen së bashku, për të cilat ekziston dëshmi të një modeli të fundit të marrjes së fitimit afatshkurtër. Aktivitetet e mbajtura për tregtim regjistrohen dhe maten në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto të tregtimit. Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit dhe të dividendit regjistrohen në të ardhurat neto të tregtimit sipas kushteve të kontratës ose kur është vendosur e drejta për pagesë.

Banka nuk mban asnjë instrument për qëllime tregtimi.

C - Instrumentat e borxhit me VDATGJ

Banka zbaton kategorinë e re sipas SNRF 9 të instrumentave të borxhit të matur në VDATGJ kur plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Instrumenti është mbajtur brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit arrihet duke mbledhur të dyja flukset monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivet financiare,
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar plotësojnë testin SPPI.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivet Financiare dhe Detyrimet (vazhdim)

C - Instrumentat e borxhit me VDATGJ (vazhdim)

Instrumentet e borxhit të VDATGJ më pas maten me vlerën e drejtë me fitimet dhe humbjet që lindin për shkak të ndryshimeve në vlerën e drejtë të njohur në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse. Te ardhurat nga interesi, zhvlerësimet sipas modelit ECL ose cdo diferencë që del nga kursi i këmbimit njohen në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Kur Banka ka më shumë se një investim në të njëjtin instrument, ato konsiderohen të nxirren me parimin e para që hyn-e para del. Në rast rregjistrimi, fitimet ose humbjet kumulative të njohura më parë në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse janë riklasifikuar nga të ardhura të tjera gjithpërfshirëse në fitim ose humbje. Banka nuk ka aktive financiare të ngjashme të matura në VDATGJ.

D - Aktivet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Modeli i biznesit pasqyron mënyrën se si Banka administron pasuritë në mënyrë që të gjenerojë flukse parash – nëse objektivi i Bankës është: (i) vetëm për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave nga aktivet ("mban për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave"), ose (ii) për të mbledhur si rrjedhjet kontraktuale të parave ashtu edhe ato të parave që dalin nga shitja e aktiveve ("mban për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave dhe për të shitur") ose, nëse asnjë nga (i) dhe (ii) nuk është i zbatueshëm, aktivet financiare klasifikohen si pjesë e modelit "tjetër" të biznesit dhe maten në FVTPL.

Aktivitetet financiare në FVPL janë të regjistruara në deklarinë e pozitës financiare në vlerë të drejtë. Ndryshimet në vlerë të drejtë regjistrohen në fitim dhe humbje e Interesit të fituar ose të inkursionuar në instrumentet e caktuara në FVPL, të cilat janë të fituara respektivisht në të ardhurat e interesit ose shpenzimet e interesit, duke marrë parasysh çdo zbritje/premium dhe kosto të transaksionit kualifikues duke qenë pjesë integrale e instrumentit.

Interesi i fituar mbi pasuritë e detyrueshme për t'u matur në FVPL regjistrohet duke përdorur normën kontraktuale të interesit. Të ardhurat e dividendit nga instrumentet e kapitalit të matura në FVPL janë regjistruar në fitim ose humbje si të ardhura të tjera operative kur është vendosur e drejta për pagesën.

Në këtë klasifikim përfshihen investimet në Mudaraba (shënimi 4.j), të cilat si më 31 dhjetor 2020 janë zero.

E - Detyrime financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Menaxhmenti cakton vetëm një instrument në FVPL pas njohjes fillestare kur përmbushet një nga kriteret e mëposhtme. Një emërtim i tillë përcaktohet në bazë të instrumenteve sipas instrumenteve:

- Përcaktimi eliminon, ose redukton ndjeshëm, trajtimin jo të rregullt që ne të jundert do të lindte nga matja e aktiveve ose njohja e fitimeve apo humbjeve mbi to në një bazë të ndryshme
- Detyrimet janë pjesë e një grupi detyrimesh financiare të cilat menaxhohen dhe ecuria e tyre vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, në përputhje me një strategji të dokumentuar të menaxhimit të rrezikut ose investimit; ose
- Detyrimet që përmbajnë një ose më shumë derivate të ngulitura, përveç nëse ato nuk modifikojnë ndjeshëm rrjedhjet e parave që përndryshe do të kërkoreshin nga kontrata, ose është e qartë me pak ose aspak analizë kur një instrument i ngjashëm konsiderohet së pari se ndarja e derivatit të ngulitur (s) është e ndaluar.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivët dhe detyrimet financiare (vazhdim)

F - Garancitë Financiare, Letrat e kreditit dhe angazhimet për kreditë e patërhequra

Banka lëshon garanci financiare, letra kredie dhe letër angazhimi kredie.

Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda Provigjoneve) me vlerë të drejtë, duke qenë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me shumën më të madhe të shumës së njohur fillimisht pa amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe - sipas SNK 39 - vlerësimi më i mirë i shpenzimeve të kërkuara për të shlyer çdo detyrim financiar që del si një rezultat i garancisë, ose - sipas SNRF 9 - një provigjion ECL.

Primi i marrë njihet në pasqyrën e të ardhurave në të ardhurat neto nga komisionet dhe tarifat në bazë të metodës lineare përgjatë jetës së garancisë.

Angazhimet e kredive të patërhequra dhe letrat e kredive janë angazhime nën të cilat, gjatë kohëzgjatjes së angazhimit, Bankës i kërkohet të ofrojë një hua me terma të paracaktuar për klientin. Në mënyrë të ngjashme me kontratat e garancisë financiare, sipas SNK 39, është bërë një provizion nëse ato ishin një kontratë e vështirë, por që nga 1 janari 2018, këto kontrata janë në kuadër të kërkesave të ECL.

Vlera nominale kontraktuale e garancive financiare, letrave të kreditit dhe angazhimeve të huazuara, ku huatë e dakorduara për t'u ofruar janë në terma të tregut, nuk regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlerat nominale të këtyre instrumenteve së bashku me ECL-të korresponduese janë shpalosur në Shënimin 11.

(ii) Riklasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka nuk i riklasifikon pasuritë e saj financiare pas njohjes së tyre fillestare, përveç rrethanave të jashtëzakonshme në të cilën një ndryshim është regjistruar në linjën e biznesit. Banka nuk ka riklasifikuar asnjë nga aktivet ose detyrimet e saj financiare në 2019 dhe 2020.

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve

A - Mosnjohja për shkak të modifikimit thelbësor të termave dhe kushteve

Banka çregjistron një aktiv financiar, të tillë si një hua për një klient, kur kushtet dhe kushtet janë rinegocuar në atë masë që, në thelb, bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose humbje nga mosnjohja, në masën se një fitimi ose humbjeje, ku fitimi/humbja është difference midis shumës së marre dhe shumës së aktivitetit financiar të perlogaritur në datën e çregjistrimit. Huatë e reja të njohura klasifikohen si Faza 1 për qëllimet e matjes ECL, përveç nëse kredia e re konsiderohet të jetë POCL.

Mbi çregjistrimin e një pasurie financiare në tërësi, dallimi midis: a) shumës mbartëse (matur në datën e njohjes) dhe (b) konsiderata e marrë (duke përfshirë çdo aktiv të ri të përftuar më pak se ndonjë përgjegjësi të re të supozuar) njihet në fitim ose humbje.

Kur vlerëson nëse duhet ose jo të mos e njohë një kredi për një klient, ndër të tjera, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Ndryshimi në monedhën e huasë,
- Prezantimi i një karakteristike kapitali,
- Ndryshimi në palën tjetër,
- Nëse modifikimi është i tillë që instrumenti nuk do të përmbushë më kriterin e SPPI.

Nëse modifikimi nuk rezulton në flukse të mjeteve monetare që janë thelbësisht të ndryshme, modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin. Bazuar në ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të skontuara me normën efektive të interesit në origjinë, Banka regjistron një fitim ose humbje modifikimi, në masën që një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve (vazhdim)

B – Çregjistrimi përveçse për ndryshime thelbësore

Aktivitet Financiare

Një aktiv financiar (ose, kur është e mundur, një pjesë e një aktivi financiar ose një pjesë të një grupi të aktiveve financiare të ngjashme) çregjistrohet kur të drejtat për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar kanë skaduar. Banka gjithashtu çregjistron aktivin financiar nëse ka transferuar aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim.

Banka ka transferuar aktivin financiar nëse dhe vetëm nëse:

- Banka ka transferuar të drejtat e saj kontraktuale për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar; ose
- Ajo ruan të drejtat e flukseve të mjeteve monetare, por ka marrë përsipër detyrimin për të paguar flukset monetare të marra në tërësi pa vonesë materiale për një palë të tretë sipas një marrëveshjeje të "kalimit".

Marrëveshjet e kalimit janë transaksione ku Banka ruan të drejtat kontraktuale për të marrë flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar ("aktivi origjinal"), por merr një detyrim kontraktual për të paguar këto flukse monetare në një ose më shumë njësi ekonomike ('përfituesit eventuale'), kur të gjitha tre kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

- Banka nuk ka asnjë detyrim të paguajë shumat për përfituesit eventuale, përveç nëse ka arkëtuar shuma ekuivalente nga aktivi origjinal, duke përfshirë paratë afatshkurtra me të drejtën e rimbursimit të plotë të shumës së huasë plus interesin e përlogaritur me normat e tregut
- Banka nuk mund të shesë ose të zotojë asetin fillestar përveçse si siguri për marrësit eventuale
- Banka duhet të dorëzojë çdo fluks parash që mbledh në emër të përfituesve eventuale pa vonesë materiale.

Përveç kësaj, Banka nuk ka të drejtë të riinvestojë flukse të tilla të parasë, me përjashtim të investimeve në mjete monetare ose ekuivalente të mjeteve monetare duke përfshirë interesat e fituara, gjatë periudhës ndërmjet datës së arkëtimit dhe datës së dërgesës së kërkuar për përfituesit eventuale.

Një transferim kualifikohet për çregjistrim vetëm nëse:

- Banka ka transferuar kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit; ose
- Banka nuk ka transferuar as mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit, por ka transferuar kontrollin e aktivitetit.

Banka e konsideron kontrollin të transferohet nëse dhe vetëm nëse transferuesi ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësinë e saj për një palë të tretë të palidhur dhe është në gjendje ta ushtrojë atë aftësi në mënyrë të njëanshme dhe pa vendosur kufizime shtesë për transferimin.

Kur Banka nuk ka transferuar as mbajtur në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet dhe ka mbajtur kontrollin e aktivitetit, aktivi vazhdon të njihet vetëm në masën e përfshirjes së vazhdueshme të Bankës, në të cilin rast, Banka njeh edhe një pasiv shoqërues. Aktiviteti e transferuara dhe detyrimi shoqërues maten në bazë që pasqyron të drejtat dhe detyrimet që Banka ka mbajtur.

Përfshirja e vazhdueshme që merr formën e një garancie mbi aktivin e transferuar matet me vlerën më të ulët të vlerës kontabël fillestare të aktivitetit dhe shumën maksimale të konsideratës që Banka mund t'i kërkojë të paguajë.

Nëse përfshirja e vazhdueshme merr formën e një opsioni të shkruar ose të blerë (ose të dyja) në aktivin e transferuar, përfshirja e vazhdueshme matet në vlerën që Banka do të kërkojë të paguajë pas riblerjes. Në rastin e një opsioni të vënë me shkrim mbi një aktiv që matet me vlerën e drejtë, shkalla e përfshirjes së vazhdueshme të njësisë ekonomike kufizohet në vlerën më të ulët të vlerës së drejtë të aktivitetit të transferuar dhe çmimit të ushtrimit të opsionit.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve (vazhdim)

B – Çregjistrimi përveçse për ndryshime thelbësore (vazhdim)

Detyrimet Financiare

Detyrimi financiar çregjistrohet kur detyrimi për përmbushjen e detyrimit financiar hiqet, anulohet ose skadon. Kur një pasiv financiar ekzistues zëvendësohet nga një tjetër, nga i njëjti huadhënës në kushte thelbësisht të ndryshme ose kushtet e një detyrimi ekzistues janë të modifikuara në mënyrë substanciale, një shkëmbim ose modifikim i tillë trajtohet si një çregjistrim i pasivit fillestar dhe njohja e një detyrimi të ri. Diferenca midis vlerës kontabël të pasivit financiar fillestar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje.

(iv) Zhvlerësimi i aktiveve financiare

A - Përmbledhje e parimeve të ECL

Banka ka shënuar kompensimin për humbjet e pritshme të kredisë për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, në këtë pjesë të gjitha të referuara si 'instrumenta financiarë'.

Zbritja ECL bazohet në humbjet e pritshme nga kredia të lindin gjatë jetës së aktivit (humbja e pritshme nga kredia për jetë ose LTECL), përveç nëse nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi, që në këtë rast, kompensimi bazohet në humbjen e pritshme të kredisë prej 12 muajsh (12 mECL) siç është shënuar në Shënimin 4 (d) iv.B. Politikën e Bankës për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë janë paraqitur në Shënimin 7.b.

12MECL është pjesa e LTECL që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet me vonesë në pagim të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Të dy LTECLs dhe 12mECLs janë llogaritur në baza individuale ose në bazë kolektive, pavarësisht nga natyra e portofolit të instrumenteve financiare. Politika e Bankës për grupimin e aktiveve financiare të matura në baza kolektive është shpjeguar në Shënimin 7.b.

Banka ka krijuar një politikë për të kryer një vlerësim, në fund të çdo periudhe raportuese, nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duke marrë parasysh ndryshimin në rrezikun e mospagesës që ndodh gjatë jetës së mbetur të financimit instrument. Kjo shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

A - Përmbledhje e parimeve të ECL (vazhdim)

Bazuar në procesin e mësipërm, Banka i grupon kreditë e saj në Fazën 1, Fazën 2 dhe Fazën 3, siç përshkruhet më poshtë:

- Faza 1: Kur kreditë njihen për herë të parë, Banka njih një zbritje në bazë të 12mECL. Kreditë e Fazës 1 gjithashtu përfshijnë objekte ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 2.
- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Kreditë e fazës 2 gjithashtu përfshijnë objekte, ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3: Kreditë që konsiderohen të dëmtuara nga kreditë. Banka regjistron një zbritje për LTECL-të.

B - Llogaritja e ECL-së

Banka llogarit ECL-të bazuar në tre skenarë me probabilitet të ponderuar për të matur mungesat e pritura të parave të gatshme, të zbritura në një përafrim me EIR. Një mungesë e parave të gatshme është dallimi në mes të flukseve të mjeteve monetare që janë për shkak të një njësie ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e mjeteve monetare që njëzia ekonomike pret të marrë.

Mekanika e llogaritjeve ECL është përshkruar më poshtë dhe elementët kryesorë janë si vijon:

- PD - *Probabiliteti i mospagimit* është një vlerësim i mundësisë së mospagimit në një horizont të caktuar kohor. Mospagimi mund të ndodhë vetëm në një kohë të caktuar gjatë periudhës së vlerësuar, nëse objekti nuk është çregjistruar më parë dhe është ende në portofol. Koncepti i PD-ve sqarohet më tej në Shënimin 7.b.
- EAD - *Ekspozimi në Mospagim* është një vlerësim i ekspozimit në një datë të vonuar të ardhshme, duke marrë parasysh ndryshimet e pritura në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë ripagesat e principalit dhe të interesit, qoftë të planifikuar sipas kontratës ose ndryshe, objektet dhe interesin e përlogaritur nga pagesat e humbura. EAD është shpjeguar më tej në Shënimin 7.b.
- LGD - *Humbja e dhënë nga mospagesa* është një vlerësim i humbjes që del në rastin kur një mospagese ndodh në një kohë të caktuar. Ai bazohet në diferencën midis flukseve të parave të gatshme kontraktuale dhe atyre që huadhënësi do të priste, duke përfshirë edhe nga realizimi i ndonjë kolaterali. Shpesh shprehet si përqindje e EAD. LGD shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

Kur vlerëson ECL-të, Banka shqyrton tre skenarë, një optimist, një bazë dhe një pesimist. Secila nga këto është e lidhur me PD, EAD dhe LGD të ndryshme, siç përcaktohet në Shënimin 4 (d) iv.E. Kur është e rëndësishme, vlerësimi i skenarëve të shumfishta përfshin edhe mënyrën se si pritet të mbulohen kreditë e dështuara, duke përfshirë probabilitetin që kreditë do të rimëkëmben dhe vlerën e kolateralit ose shumën që mund të merret nga shitja e aktivit.

Me përjashtim të kredive rrotulluese, për të cilat trajtimi është përcaktuar veças në Shënimin 4 (d) iv.E, periudha maksimale për të cilën janë përcaktuar humbjet e kredisë është jeta kontraktuale e një instrumenti financiar, përveç nëse Banka ka të drejtën ligjore për ta thirrur atë më herët.

Humbjet nga zhvlerësimi dhe rimarrjet llogariten dhe shpjegohen veçmas nga humbjet e modifikimit ose fitimet që llogariten si një rregullim i vlerës kontabël bruto të aktivit financiar.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (vazhdim)

B - Llogaritja e ECL (vazhdim)

Mekanizmi i metodës ECL është përmbledhur më poshtë:

- Faza 1: 12MECL llogaritet si pjesë e LTECL-ve që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Banka llogarit zbritjen e 12mECL bazuar në pritshmërinë e një mospagimi që ndodh në 12 muajt pas datës së raportimit. Këto probabilitete të pritshme 12-mujore të pritshme aplikohen në një EAD parashikues dhe shumëzohen me LGD-në e pritshme dhe zbriten nga një përafrim me EIR origjinale. Kjo llogaritje është bërë për secilin prej tre skenarëve, siç është shpjeguar më sipër.
- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Mekanizmi është i ngjashme me ato të shpjeguara më lart, duke përfshirë përdorimin e skenarëve të shumëfishta, por PD-të dhe LGD-të vlerësohen gjatë jetës së instrumentit. Mungesat e pritura të parave zbriten nga një përafrim me EIR origjinale.
- Faza 3: Për kreditë që konsiderohen si të dëmtuara, Banka njeh humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës së kredisë për këto kredi.
- POCI: Aktivët POCI janë aktive financiare që janë të dëmtuara që në njohjen fillestare. Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në ECL-të e jetës që nga njohja fillestare, bazuar në një probabilitet të ponderuar të tre skenarëve, të skontuara nga EIR i të rregulluar.
- Angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit: Gjatë vlerësimit të LTECL-ve për angazhimet për kreditë e patërhequra, Banka vlerëson pjesën e pritshme të angazhimit të huasë që do të tërhiqet gjatë jetës së tij të pritshme. ECL pastaj bazohet në vlerën aktuale të humbjeve të pritura në flukset e mjeteve monetare nëse kredia është tërhequr. Mungesat e pritshme të parasë së gatshme zbriten në një përafrim me SNRF-në e pritshme të huasë. Për kredite rrotulluese që përfshijnë si një hua dhe një angazhim të padeklaruar, ECL-të llogariten dhe paraqiten së bashku me huanë. Për angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit, ECL-ja njihet brenda Provizioneve.

C - Instrumentet e borxhit të matura me vlerën e drejtë përmes ATGJ

ECL-të për instrumentet e borxhit të matura në VDATGJ nuk zvogëlojnë vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, i cili mbetet në vlerën e drejtë. Në vend të kësaj, një shumë e barabartë me zbritjen që do të lindte nëse aktivet maten me koston e amortizuar njihen në ATGJ si një shumë e akumuluar e zhvlerësimit, me një ngarkesë korresponduese në fitim ose humbje. Humbja e akumuluar e njohur në ATGJ është ricikluar në fitim dhe humbje pas rregjistrimit të aktiveve.

D - Aktivët financiarë të zhvlerësuar të kredisë të blera ose të origjinës (POCI)

Për aktivët financiarë POCI, Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në LTECL që nga njohja fillestare në zbritjen e humbjes.

E - Kredi të tjera qarkulluese

Oferta e produkteve të Bankës përfshin overdraft për kliente të vegjël, në të cilat Banka ka të drejtë të anulojë dhe / ose zvogëlojë kredinë me një ditë njoftimi. Banka nuk kufizon ekspozimin e saj ndaj humbjeve të kreditit në periudhën e njoftimit kontraktual, por në vend të kësaj llogarit ECL për një periudhë që pasqyron pritjet e Bankës për sjelljen e klientit, gjasat e vonës së saj dhe procedurat e Bankës për zbutjen e rrezikut në të ardhmen, ose anulimin e kredive. Bazuar në përvojën e kaluar dhe pritjet e Bankës, periudha gjatë së cilës Banka llogarit ECL-të për këto produkte, është shtatë vjet për produktet me pakicë.

Vlerësimi i vazhdueshëm nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë për kredine qarkulluese është e ngjashme me produktet e tjera të huadhënies. Kjo bazohet në ndryshime në vlerësimin e brendshëm të kredisë të klientit, por theks më i madh i jepet edhe faktorëve cilësorë siç janë ndryshimet në përdorim.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (vazhdim)

F - Informacion për të ardhmen

Në modelet e saj ECL, Banka mbështetet në një gamë të gjerë të informatave të ardhshme, si inpute ekonomike, si:

- Rritja e PBB,

Inputet dhe modelet e përdorura për llogaritjen e ECL-ve nuk mund të kapin gjithnjë karakteristikat e tregut në datën e pasqyrave financiare. Për të pasqyruar këtë, rregullimet cilësore ose mbivendosjet bëhen herë pas here si rregullime të përkohshme kur dallimet e tilla janë dukshëm materiale. Informata të detajuara rreth këtyre inputeve dhe analizës së ndjeshmërisë jepen në Shënimin 7.b.

(v) Vlerësimi i kolateralit

Për të zbutur rreziqet e saj të kredisë mbi aktivet financiare, Banka kërkon të përdorë kolateralin, kur është e mundur. Kolaterali vjen në forma të ndryshme, siç janë para, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancitë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët, aktivet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si p.sh. marrëveshjet e netimit. Politika kontabël e Bankës për kolateral që i është dhënë asaj nëpërmjet marrëveshjeve të saj të huazimit sipas SNRF 9 është e njëjtë sikur të ishte sipas SNK 39. Garancia, përveçse kur nuk është riposeduar, nuk regjistrohet në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës.

Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e ECL-së. Përgjithësisht vlerësohet, në minimum, në fillim dhe rivlerësohet në baza trevjeçare. Sidoqoftë, disa kolateral, për shembull, paratë ose letrat me vlerë që lidhen me kërkesat e margjinës, vlerësohen çdo ditë. Detajet e ndikimit të përmirësimeve të ndryshme të kredisë të Bankës janë paraqitur në Shënimin 7.b.

Për aq sa është e mundur, Banka përdor të dhëna aktive të tregut për vlerësimin e aktiveve financiare të mbajtura si kolateral. Aktivet e tjera financiare të cilat nuk kanë përcaktuar vlerën e tregut të lehtë vlerësohen duke përdorur modelet. Kolaterali jofinanciar, siç është pasuria e patundshme, vlerësohet në bazë të të dhënave të ofruara nga palë të treta, si vlerësimi i jashtëm i pavarur.

(vi) Kolaterali i riposeduar

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Politika e Bankës është të përcaktojë nëse një aktiv i riposeduar mund të përdoret më së miri për operacionet e tij të brendshme ose duhet të shitet. Aktivet e përcaktuara për të qenë të dobishme për operacionet e brendshme transferohen në kategorinë e tyre përkatëse të aktiveve me vlerën më të ulët të vlerës së tyre të riposeduar ose vlerën kontabël të aktivit të siguruar të origjinës. Pasuritë për të cilat shitja përcaktohet të jetë një opsion më i mirë transferohen si inventar ("asete të tjera") derisa të plotësohen kriteret e njohjes për të klasifikuar këto asete si "të mbajtura për shitje", në çastin kur ato maten me vlerën e tyre të drejtë (nëse është aset financiar) dhe vlerën e drejtë minus koston e shitjes për aktivet jofinanciare në datën e riposedimit, në përputhje me politikën e Bankës.

(vii) Fshirjet

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Aktivet financiare shlyhen pjesërisht ose tërësisht vetëm kur Banka ka ndaluar ndjekjen e rikuperimit. Nëse shuma që duhet të shlyhet është më e madhe se kompensimi për humbjen e akumuluar, diferenca fillimisht trajtohet si shtesë e shumës që zbatohet më pas ndaj vlerës kontabël bruto. Çdo rikthim i mëvonshëm kreditohet në shpenzimet e humbjes së kredisë.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(viii) Huatë e përpunuara dhe të modifikuara

Banka ndonjëherë bën lëshime ose modifikime të kushteve origjinale të kredisë si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të huamarrësit, në vend që të marrë posedim ose të zbatojë ndryshe mbledhjen e kolateralit.

Banka konsideron një hua të tillë kur koncesionet ose modifikimet e tilla ofrohen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të huamarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me ta nëse huamarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë deshtime mbi besëlidhjet, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Riskut. Vazhdimi mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve të pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë. Sapo kushtet të jenë rinegociuar, çdo dëmtim matet duke përdorur EIR origjinale siç llogaritet para ndryshimit të termave. Politika e Bankës është ajo që duhet të monitorojë huatë e financuara për të siguruar që pagesat e ardhshme të vazhdojnë të jenë të mundshme.

Vendimet e mosnjohjes dhe klasifikimi ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3 përcaktohen rast pas rasti. Nëse këto procedura identifikojnë një humbje në lidhje me një hua, ajo shpaloet dhe menaxhohet si një aktiv i dëmtuar i Fazës 3, përderisa të mbledhet ose të fshihet nga pasqyra e pozicionit financiar.

Nga 1 janari 2018, kur kredia është rinegociuar ose modifikuar, por nuk është çregjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë, siç përcaktohet në Shënimin 7.b. Banka gjithashtu shqyrton nëse asetet duhet të klasifikohen si Faza 3.

Pasi një aktiv të jetë klasifikuar si i mirëfilltë, ai do të mbetet për periudhën provuese minimale 24-mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e parapaguar, klienti duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

- Të gjitha format e kredi dhënies së saj duhet të konsiderohen si kredi që performojnë,
- Periudha e provës prej gjashtë muajsh ka kaluar nga data kur kontrata e përpunuar ka performuar,
- Pagesa të rregullta me më shumë se një shumë të parëndësishme të principalit ose interesit janë bërë gjatë së paku gjysmës së periudhës së provës,
- Konsumatori nuk ka ndonjë kontratë që zgjat më shumë se 30 ditë.

Detajet e aktiveve të përpunuara tregohen në Shënimin 4.f. Nëse modifikimet janë të konsiderueshme, kredia çregjistrohet, siç është shpjeguar më sipër.

(e) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Në mënyrë që të tregohet se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare klasifikohen në bazë të një hierarkie të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhet më poshtë:

- *Instrumentet financiare të nivelit 1* – Ato ku inputet e përdorura në vlerësim janë të pa rregulluara çmimet e kuotuar nga tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike që Banka ka qasje në datën e matjes. Banka i konsideron tregjet si aktive vetëm nëse ka aktivitete të mjaftueshme tregtare në lidhje me vëllimin dhe likuiditetin e aktiveve ose pasiveve identike dhe kur në ditën e pasqyra e pozicionit financiarit ekzistojnë kuotime të detyrueshme dhe të zbatueshme nga tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike që Banka ka qasje në datën e matjes.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

- *Instrumentet financiare të nivelit 2* – Ato ku inputet që përdoren për vlerësim dhe që janë të rëndësishme, rrjedhin nga të dhënat e tregut direkt ose indirekt të disponueshme gjatë gjithë periudhës së jetës së instrumentit. Këto kontribute përfshijnë çmimet e kuotuar për aktivet ose detyrimet e ngjashme në tregjet aktive, çmimet e kuotuar për instrumenta identikë në tregjet joaktive dhe inputet e vëzhgueshme, përveç çmimeve të kuotuar, si normat e interesit dhe kthesat e yield-eve, luhatjet e nënkuptuara dhe përhapjet e kredisë. Përveç kësaj, përshtatjet mund të kërkojnë për gjendjen ose vendndodhjen e aktivit ose shkallën në të cilën ajo lidhet me artikujt që janë të krahasueshëm me instrumentin e vlerësuar. Megjithatë, nëse rregullimet e tilla bazohen në inpute të pakontrollueshme të cilat janë të rëndësishme për të gjithë matjen, Banka do t'i klasifikojë instrumentet si Nivel 3.
- *Instrumentet financiare të nivelit 3* – Ato që përfshijnë një ose më shumë të dhëna të pakuptueshme që janë të rëndësishme për matjen si tërësi.

Banka rishikon periodikisht teknikat e saj të vlerësimit duke përfshirë metodologjitë e miratuara dhe kalibrimet e modelit. Megjithatë, modelet bazë nuk mund të kapin plotësisht të gjithë faktorët relevantë për vlerësimin e instrumenteve financiare të Bankës si rreziku i kredisë (CVA), kredia e vet (DVA) dhe / ose kostot e financimit (FVA). Prandaj Banka aplikon teknika të ndryshme për të vlerësuar rrezikun e kredisë që lidhet me instrumentet financiare të tij të matura me vlerën e drejtë, të cilat përfshijnë një përjasje të bazuar në portofol që vlerëson ekspozimin neto të pritsëm për një palë përgjatë gjithë jetës së aktiveve individuale, rreziku i kredisë i palëve individuale për instrumentet financiare jo të kolateralizuara.

Banka vlerëson nivelimin në secilën periudhë raportimi në bazë të instrumentit, sipas instrumentit dhe riklasifikon instrumentet kur është e nevojshme në bazë të fakteve në fund të periudhës raportuese.

(f) Arka dhe mjete monetare ekuivalente të ngjashme

'Paraja dhe ekuivalentet e saj të ngjashme' përfshijnë gjendjen e arkës, balanca të pakushtëzuara me Bankën Qendrore dhe të tjera aktive financiare afatshkurtra me maturitet fillestar tre muaj ose më pak duke filluar që nga data e blerjes së aktivit, të cilat janë objekt i një rreziku jodometshës të ndryshimeve në vlerë të drejtë, dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar

(g) Llogaritë e arkëtueshme financiare

Llogaritë e arkëtueshme janë aktive financiare joderivative me pagesa fikse ose të përcaktuara që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe që Banka nuk ka për qëllim t'i shesë në mënyrë të menjëhershme ose brenda një afati kohor të shkurtër.

Llogaritë e arkëtueshme financiare Murabaha kundrejt bankave janë klasifikuar si hua ose drejta të arkëtueshme të cilat përfshijnë:

- ato të klasifikuara si hua apo të drejta të arkëtueshme;
- të arkëtueshme nga qiraja financiare.

Të arkëtueshmet financiare të matura fillimisht me vlerë të drejtë plus kostot shtesë direkte të transaksionit, do të maten në vijim me kostot e tyre të amortizuara duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv. Huatë dhe parapagimet përfshijnë gjithashtu të arkëtueshmet nga qiraja financiare në të cilën Grupi është në pozicionin e qiradhenësit (shiko politikat kontabël 3. d(ii)). Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim të caktuar në një datë të ardhshme ("marrëveshje të riblerjes të anasjellta"), marrëveshja kontabilizohet si e arkëtueshme financiare, dhe aktivi nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

h) Te arketueshme te qirase financiare

Kur Banka është një huadhënëse në një qira e cila transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet incidentale për pronësinë në të vogël, aktivet e dhëna me qira paraqiten si një qira financiare e marrë dhe barten në vlerën e tanishme të pagesave të ardhshme të qirasë. Kreditorët e qirasë financiare njihen fillimisht në fillim (kur fillon afati i qirasë) duke përdorur një normë zbritjeje të përcaktuar në fillim (sa më parë data e kontratës së qirasë dhe data e angazhimit nga palët për dispozitat kryesore të qirasë).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim) h) Te arketueshme të qirase financiare (vazhdim)

Diferenca midis arkëtimit bruto dhe vlerës aktuale përfaqëson të ardhurat financiare të papërfituara. Këto të ardhura njihen duke aplikuar normën e nënkuptuar të qirasë në (i) vlerën kontabël bruto të të arketueshmeve nga qiraja në fazën 1 dhe 2 dhe (ii) vlerën kontabël neto të të arketueshmeve nga qiraja në fazën 3 sipas modelit ECL. Kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt negocimit dhe përgatitjes së qirasë përfshihen në njohjen fillestare të qirasë financiare të arketueshme dhe zvogëlojnë shumën e të ardhurave të njohura gjatë afatit të qirasë. Të ardhurat financiare nga qiraja regjistrohen në të ardhura të tjera të ngjashme në fitim ose humbje.

Fondi i humbjes nga kreditë njihet në përputhje me modelin e përgjithshëm ECL. ECL përcaktohet në të njëjtën mënyrë si për kreditë dhe paradhëniet e matura me kosto të amortizuar dhe të njohura përmes një llogarie të lejuar për të shënuar vlerën kontabël neto të të arketueshmeve me vlerën aktuale të flukseve të pritshme të parave të skontuara me normat e interesit të nënkuptuara në qiranë financiare. Flukset monetare të ardhshme pasqyrojnë flukset e parasë që mund të rezultojnë nga marrja dhe shitja e aktiveve që i nënshtrohen qiradhënies.

(i) Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura

Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura janë për Bankën, burimet e financimit të borxhit. Kur një Bankë shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në marrëveshje për riblerjen e aktivit (ose aktivi të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme ("marrëveshje e riblerjes dhe rishitjes"), marrëveshja kontabilizohet si detyrim, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Banka i klasifikon instrumentat e kapitalit si detyrime financiare apo si instrumenta të kapitalit në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Aksionet preferenciale të konvertueshëm të Bankës ofrojnë kupona jodiskrecional dhe janë të konvertueshëm nga mbajtësi i tyre dhe për këtë arsye përshihen tek detyrimet e varura.

Depozitat, letrat me vlerë të emetuara të borxhit dhe detyrimet e varura maten fillimisht me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksioneve shtesë, dhe në vijim maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveçse kur Banka vendos të mbajë detyrimet në vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbje.

Depozitat e klientëve përfshijnë depozita investimi për të cilat depozituesit udhëzojnë Bankën për të investuar fondet e tyre në investime të veçanta ose me kushte të paracaktuara. Këto depozita investohen nga Banka nën emrin e saj nën kushtet e kontratave specifike Mudarib të nënshkruara me depozituesit. Këto depozita specifike investuese, të cilat janë të klasifikuara brenda llogarive të klientëve, ndarjen fitimin ose humbjen direkte të investimeve të tyre përkatëse në momentin e realizimit dhe në rast të kundërt nuk ndajnë fitimin ose humbjen e Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(j) Qiratë

Qirate (SNRF 16)

i. Banka vepron si një huadhenes

Llogaritja e qirave nga Banka si huadhenes.

Banka jep me qira tokë, zyra, pajisje dhe makina. Qiratë njihen si një pasuri e drejtë përdorimi dhe një përgjegjësi korresponduese në datën në të cilën pasuria e dhënë me qira është në dispozicion për përdorim nga Banka. Çdo pagesë qiraje caktohet midis përgjegjësisë dhe koston financiare. Kostoja financiare është e ngarkuar për fitim ose humbje gjatë periudhës së qirasë në mënyrë që të prodhojë një normë konstante periodike interesi mbi balancën e mbetur të përgjegjësisë për çdo periudhë. Aseti i të drejtës së përdorimit njihet me kosto dhe zhvlerësohet gjatë afatit më të shkurtër të jetës së dobishme të asetit dhe afatit të qirasë në një bazë të drejtë. Detyrimet që dalin nga qiraja maten fillimisht në bazë të vlerës së tanishme. Detyrimet e qirasë përfshijnë vlerën e tanishme neto të pagesave të mëposhtme të qirasë:

- pagesat fikse (duke përfshirë pagesat fikse në substancë), më pak ndonjë stimulim qiraje të marrë;
- pagesa e ndryshueshme e qirasë që bazohet në një indeks ose një normë;
- shumat që priten të jenë të pagueshme nga më i vogli nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse më pak është i sigurt në mënyrë të arsyeshme për të ushtruar këtë opsion, dhe
- pagesat e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron pjesën më të paktë të ushtrimit të këtij opsioni. Pagesat e qirasë janë ulur duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira. Në qoftë se kjo normë nuk mund të përcaktohet, norma në rritje e huamarrjes së të voglit përdoret, duke qenë norma që më pak do të duhej të paguante për të marrë hua fondet e nevojshme për të përftuar një pasuri me vlerë të ngjashme në një mjedis të ngjashëm ekonomik me kushte dhe kushte të ngjashme.

Pagesat sipas qirave afatgjata të tokës bazuar në vlerën kadastrale të tokës trajtohen si pagesa të ndryshueshme qiraje që nuk bazohen në një indeks apo normë.

Asetet e të drejtës së përdorimit maten me koston që përfshin:

- sasia e matjes fillestare të përgjegjësisë së qirasë;
- çdo pagesë qiraje e kryer në ose para datës së fillimit të qirasë më pak se çdo nxitje për qiranë e marrë;
- çdo kosto fillestare të drejtpërdrejtë, dhe
- shpenzimet e restaurimit.

Në përcaktimin e afatit të qirasë, administrimi i Bankës konsideron të gjitha faktet dhe rrethanat që krijojnë një nxitje ekonomike për të ushtruar një opsion zgjatjeje, ose të mos ushtrojë një opsion ndërprerjeje. Opsionet e zgjatjes (ose periudhat pas opsioneve të ndërprerjes) përfshihen vetëm në afatin e qirasë nëse qiraja është e sigurt në mënyrë të arsyeshme që të zgjatet (ose të mos përfundojë).

Vlerësimi shqyrtohet nëse ndodh një ngjarje e rëndësishme ose një ndryshim i rëndësishëm i rrethanave që ndikon në këtë vlerësim dhe që është brenda kontrollit të qirase.

Llogaritja e qirave operative nga Banka si një huadhenes.

Kur pasuritë jepen me qira sipas një qiraje operative, pagesat e qirasë të marrësit njihen si të ardhura me qira në linjë të drejtë gjatë afatit të qirasë. Banka shet në mënyrë rutinore pasuritë e mbajtura me qira nën kontratat e operimit kur kontratat e qirasë përfundojnë. Këto pasuri transferohen në inventarët me shumat e tyre të mbartjes kur pushojnë së marrë me qira. Të ardhurat nga shitja njihen si të ardhura me koston korresponduese të mallrave të shitura.

ii. Aktivet e qerases - Qiradhenesi

Nëse Banka është më e pakta në një kontratë qiraje që transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet incidentale për pronësinë e pasurisë në më pak, atëherë marrëveshja klasifikohet si një qira financiare dhe një marrës i barabartë me investimin neto në kontratë është i njohur dhe i paraqitur brenda Murabaha - Marrësit financiarë (shih (h)).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi i periudhës aktuale dhe ai i shtyrë njihen në fitim ose humbje, përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse.

i. Tatimi aktual

'Tatimi aktual' përbën tatimin që pritet të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin apo humbjen e tatueshme të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit, dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshem për vitet e mëparshme.

Shuma e tatimit aktual të pagueshem apo të arkëtueshem është vlerësimi më i mirë i tatimit të pritshëm për tu paguar apo arkëtuar i cili pasqyron çdo pasiguri në lidhje me tatimin mbi fitimin, gjithmonë nëse ka pasiguri të tilla. Tatimi mbi fitimin matet duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit. Menaxhmenti vlerëson në mënyrë periodike pozicionet e marra në deklaratat tatimore në lidhje me situatat në të cilat rregulloret e zbatueshme tatimore i nënshtrohen interpretimit dhe përcakton dispozitat kur është e përshtatshme.

ii. Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë është njohur për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore.

Aktivitet tatimore të shtyra janë njohur për humbjet tatimore të papërdorura, kreditimet tatimore të papërdorura, dhe diferencat e përkohshme të zbritshme deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Fitimet e ardhshme të tatueshme janë përcaktuar mbi bazën e planeve të biznesit të Bankës dhe rimarrjes së diferencave të përkohshme. Aktivitet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet deri në masën në të cilën përcaktohet se nuk është më e mundur që përfitimi nga tatimi do të realizohet.

Aktivitet tatimore të shtyra të panjohura rivlerësohen në çdo datë raportimi dhe njihen deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij.

Tatimi i shtyrë është matur duke përdorur normën tatimore që pritet të aplikohet ndaj diferencave të përkohshme kur ato kthehen, bazuar në ligjet në fuqi ose që konsiderohen si të tilla në datën e raportimit.

Taksat aktuale dhe të shtyra njihen si përfitime ose shpenzime të tatimit mbi të ardhurat në pasqyrën e të ardhurave, përveç tatimit që lidhet me rivlerësimin e vlerës së drejtë të aktiveve të mbajtura për shitje, diferencat e këmbimit valutor dhe lëvizjen neto në mbrojtjet e fluksit të parave, të cilat ngarkohen ose kreditohen tek OCI. Këto përjashtime janë riklasifikuar më pas nga OCI në pasqyrën e të ardhurave së bashku me humbjen ose fitimin e shtyrë përkatës. Banka njeh gjithashtu pasojat tatimore të pagesave dhe kostot e emetimit, në lidhje me instrumentet financiare që klasifikohen si ekuitet, drejtpërdrejt në kapitalin neto. Aktivitet dhe detyrimet tatimore të zhvlerësuar kompensohen nëse ekziston një e drejtë e zbatueshme me ligj për të kompensuar detyrimet e tanishme tatimore ndaj aktiveve tatimore aktuale, dhe ato kanë të bëjnë me taksat e të ardhurave të vendosura nga i njëjti autoritet tatimor në të njëjtin entitet të tatueshem, ose në njësi të ndryshme tatimore, por ata synojnë të shlyejnë detyrimet dhe aktivitet tatimore aktuale në bazë neto ose aktivitet dhe detyrimet e tyre tatimore do të realizohen njëkohësisht.

(l) Ekspozimi tatimor

Në përcaktimin e vlerës së tatim fitimit aktual dhe të shtyrë Banka merr parasysh impaktin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse mund të ketë taksa dhe interesa shtesë të pagueshme. Banka beson se përlogaritjet për detyrime tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet tatimore, bazuar në vlerësimin e shumë faktorëve, duke përfshirë interpretime të ligjit të taksave dhe eksperiencës së mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në llogaritje dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh rreth ngjarjeve të ardhshme.

Informacion i ri mund të jetë në dispozicion dhe mund të shkaktojë që Banka të ndryshojë gjykimet në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të kenë impakt mbi tatim fitimin në periudhat që ky përcaktim bëhet.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Aktive të marra nga proceset ligjore

Politika e Bankës është të përcaktojë në se një aktiv i rimarrur është përdorur më mirë për operacionet e saj të brendshme apo duhet të shitet. Aktivitetet e vendosura për të qenë të dobishme për operacionet e brendshme të Bankës transferohen në kategorinë e aktiveve të tyre përkatëse në pjesën më të ulët të vlerës së tyre të rimarrur ose vlerës mbartese të aktiveve origjinale të siguruar.

Banka mban pjesën tjetër të aktiveve të rimarra, pra zbatimin e kolateralit mbi kreditë dhe përparimet si inventar. Banka i mat këto pasuri fillimisht me koston e tyre (çmimin e blerjes). Në fund të çdo periudhe raportuese, këto pasuri maten në më të ulëtën e sasisë së tyre mbartës ose vlerës së realizueshme neto. Fitimet dhe humbjet që vijnë nga ndryshimet në vlerën neto të realizueshme të këtyre pasurive përfshihen në fitim ose humbje në periudhën në të cilën ato lindin, si shlyerje inventari. Këto pasuri janë të njohura në dispozicion ose kur nuk ka përfitime ekonomike të ardhshme që priten nga heqja nga pasqyra financiare. Çdo fitim ose humbje që vjen nga rinjohja e këtyre pasurive (llogaritur si diferenca midis të ardhurave të shitjes neto dhe shumës mbartëse të aktivitetit) përfshihet në fitim ose humbje në periudhën në të cilën prona është e rinjohur.

(n) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, dhe trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël.

Kostot përfshijnë shpenzimet që lidhen direkt me blerjen e aktivitetit. Kostoja e aktivitetit të ndërtuar vetë përfshin kostot e materialeve dhe punës direkte, dhe çdo kosto tjetër direkt të atribuohet për të sjellë aktivin në kushte pune për përdorimin e paracaktuar, kostot e çmontimit dhe nxjerrjes së pjesëve si dhe restaurimin e vendit në të cilin ato janë vendosur, si dhe kostot e kapitalizuara të huamarrjes.

Programi i blerë që është pjesë përbërëse e funksionimit të paisjeve me të cilat ka lidhje kapitalizohet si pjesë e këtyre paisjeve. Kur pjesë të një paisje kanë jetë të dobishme të ndryshme nga paisja, ato do të kontabilizohen si zëra më vete (komponentë kryesorë) të makineri dhe paisjeve.

(ii) Kostot e mëtejshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese a të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihen në vlerën kontabël të elementit, nëse është e mundur që Banka në të ardhmen të ketë përfitime ekonomike, që i atribuohen atij elementi, dhe nëse kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar çregjistrohet. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në fitim ose humbje në momentin kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi përllogaritet nëpërmjet zvogëlimit të kostonë së zërave të aktiveve afatgjata materiale pakësuar kjo me vlerën e tyre të mbetur duke përdorur metodën lineare mbi jetën e dobishme të vlerësuar të këtyre aktiveve, zë i cili paraqitet përgjithësisht në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse. Toka nuk zhvlerësohet. Aktivitetet me të drejtë përdorimi paraqiten së bashku me pronat dhe pajisjet në pasqyrën e pozicionit financiar.

Jetëgjatësitë e vlerësuar dhe përdorura për periudhën aktuale dhe krahasuese janë si më poshtë:

• Ndërtesa	20 vjet
• Automjete	5 vjet
• Pajisje zyre	5 vjet
• Kompjutera dhe pajisje eLektronike	4 vjet
• Mobilje dhe pajisje	5 vjet
• Permiresime ne dhenien e qerase	5 vjet

Aktivitetet me të drejtë përdorimi zhvlerësohen në bazë të drejtpërdrejt në afat më të shkurtër të afatit të qirasë dhe jetës së dobishme të vlerësuar të aktiveve. Metodatat e amortizimit, jetëgjatësia e përdorur dhe vlerat e mbetura rivlerësohen në çdo fund viti financiar dhe rishikohen sa herë është e nevojshme.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(n) Property and equipment (continued)

(iv) Çregjistrimi

Aktive të qëndrueshme të trupëzuara çregjistrohen me heqjen e tyre ose kur nuk priten përfitime ekonomike të ardhshme nga përdorimi i saj. Çdo fitim ose humbje që vjen si pasojë e mosnjohjes së aktivitetit (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto të skontimit dhe vlerës kontabël të aktivitetit) njihet në të ardhurat e tjera operative në pasqyrën e të ardhurave në vitin kur aktiviteti është çregjistruar.

(o) Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të Bankës përfshijnë vlerën e programit kompjuterik.

Një aktiv i qëndrueshëm i patrupëzuar njihet vetëm kur kostoja e tij mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që përfitimet ekonomike të pritshme të ardhshme që i atribuohen atij do të rrjedhin në Bankë.

Programet kompjuterike

Programet kompjuterike të blera nga Banka njihen me koston historike zvogëluar me amortizimin dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet për zhvillimin e programeve kompjuterike njihen si aktive kur Banka është në gjendje të tregojë qëllimin dhe aftësinë për të plotësuar zhvillimin dhe përdorimin e programeve kompjuterike në një mënyrë që të gjenerojë përfitime ekonomike të ardhme, dhe mundet të masë me besueshmëri kostot e përfundimit të zhvillimit. Kapitalizimi i kostove të programeve të zhvilluara nga vetë Banka përfshin të gjithë kostot që i atribuohen direkt zhvillimit të programit kompjuterik dhe amortizohen me jetën e dobishme të tyre. Zhvillimi i programeve kompjuterike shprehet me koston e kapitalizuar duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe rënie në vlerë.

Shpenzime vijuese për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime ndikojnë në rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik të aktivitetit të cilit i ngarkohen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Jeta e dobishme e aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara vlerësohet të jetë fundore ose e pafundme. Aktivitetet e qëndrueshme të patrupëzuara me jetë të kufizuar amortizohen gjatë jetës së dobishme ekonomike. Periudha e amortizimit dhe metoda e amortizimit për një aktiv jomaterial me një jetë të dobishme të fundme rishikohet së paku në çdo fund të vitit financiar.

Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme, ose modeli i pritshëm i konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të përfshira në aktiv, llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, të cilat pastaj trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël. Shpenzimi i amortizimit të aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara me jetë të fundme paraqitet si një zë i veçantë në pasqyrën e të ardhurave.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje në bazë të linjës së drejtpërdrejt gjatë jetëgjatësisë së vlerësuar të softuerit, që nga data kur është në dispozicion për përdorim pasi që kjo pasqyron më së shumti modelin e pritur të konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të mishëruara në aktiv. Jeta e dobishme e vlerësuar e softuerit është katër vjet. Aktivitetet në proces, nëse ka, nuk amortizohen derisa të zbatohet softueri. Metodat e amortizimit, jetët e dobishme dhe vlerat e mbetura rishikohen në fund të çdo viti financiar dhe përshtaten nëse është e përshtatshme.

(p) Provigjionet

Një provigjion njihet nëse si rezultat i ngjarjeve të mëparshme Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provigjionet përcaktohen duke aktualizuar rrjedhat e pritshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike të detyrimit. Mos pranimi i zbritjes njihet si kosto finance.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(q) Garancite financiare dhe angazhimet e kredise

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka lëshon garanci financiare të përbëra nga letra kredie, garanci dhe pranime. Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda 'detyrimeve të tjera') me vlerën e drejtë, duke qenë primi i marrë duke i zbritur zhvleresimin dhe vlerën e ECL.

Çdo rritje e detyrimit që lidhet me garancitë financiare regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave në shpenzimet e humbjes së kredisë. Primi i pranuar njihet në pasqyrën e të ardhurave në tarifat neto dhe të ardhurat nga komisionet në bazë të linjës së drejtë gjatë jetës së garancisë.

(r) Përfitimet e punonjësve

i. Plani i kontributeve të përcaktuara

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzime kur shërbimi ofrohet dhe njihet si shpenzimet personeli në fitim ose humbje. Kontributet e parapaguara njihen si aktiv kur një shlyerje në para ose një reduktim në pagesat e ardhshme është i mundshëm. Detyrimet afatshkurtra të punonjësve maten në bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin në të cilin kryhet shërbimi.

Banka derdh vetëm kontributet e detyruara shoqërore për të siguruar përfitimet e punonjësve pas daljes në pension. Qeveria e Shqipërisë është përgjegjëse për të siguruar strukturën minimale ligjore për pensionet në Shqipëri nën një plan të caktuar të kontributeve të pensionit. Kontributet e Bankës për planin e përfitimit të pensionit njihen në pasqyrën e fitim/humbjes në momentin që realizohen. Banka njeh si detyrim shumë të paskontuar të kostos të parashikuara në lidhje me pushimet vjetore që priten të paguhet në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e mbyllur.

ii. Përfitimet pas largimit nga puna

Përfitimet pas largimit nga puna njihen si shpenzim kur Banka është e angazhuar në mënyrë evidente, pa ndonjë mundësi reale tërheqjeje drejt një plani të detajuar formal për të përfunduar punësimin përpara datës së daljes në pension, ose për të siguruar përfitime largimi nga puna si rezultat i një oferte të bërë për të inkurajuar largime të vullnetshme. Përfitimet nga lënia e punës në rastin kur largimi është i vullnetshëm prej punëmarresit njihen vetëm nëse Banka ka bërë paraprakisht një oferte mbi largimin e vullnetshëm, oferta ka probabilitet të lartë të pranohet, si dhe numri total i pranimeve mund të vlerësohet me përafërsi. Nëse përfitimet paguhet për më shumë se 12 muaj pas periudhës së raportimit, atëherë zhvlerësohen në vlerën e tyre të tashme.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

5. Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara

5.1 Standarde dhe interpretime të reja dhe të ndryshuara

Ndryshimet e mëposhtme të reja në standardet ekzistuese të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB) janë efektive për periudhën aktuale të raportimit, por miratimi i tyre nuk ka çuar në ndonjë ndryshim në politikat e kontabilitetit të Bankës:

- Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit" - Përkufizimi i një biznesi (efektiv për kombinimet e biznesit për të cilat data e blerjes është në ose pas fillimit të periudhës së parë raportuese vjetore që fillon më ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjet e aktiveve që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe).
- Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiare", SNK 39 "Instrumentet Financiare : Njohja dhe Matja" dhe SNRF 7 "Instrumentet Financiare : Shpalosjet" - Reforma e Referencës së Normës së Interesit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020).),
- Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e Pasqyrave Financiare" dhe SNK 8 "Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet e Kontabilitetit dhe Gabimet" - Përcaktimi i Materialit (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020)
- Ndryshimet në Referencat në Kuadrin Konceptual të Standardeve të SNRF (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2020)
- Ndikimi i zbatimit fillestar të Ndryshimit të Koncesioneve të Qirasë në lidhje me Covid-19 në SNRF 16 (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas majit 2020).

5.2 Standardet e nxjerra por jo ende efektive dhe jo të miratuara herët

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara që janë lëshuar, por jo ende efektive, deri në datën e lëshimit të pasqyrave financiare të Bankës, janë shpalosur më poshtë. Banka synon të adoptojë këto standarde dhe interpretime të reja të ndryshuara, nëse është e aplikueshme, kur ato të jenë efektive.

Standardet e mëposhtme të reja dhe të ndryshuara nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës.

- SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit" (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023)
- Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit" - Referenca e Kuadrit Konceptual me përmirësimet e SNRF 3, (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2022)
- Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e Sigurimit" - Zgjatja e Përrjashtimeve të Përkohshme nga Zbatimi i SNRF 9 (data e skadimit të përrjashtimeve të përkohshme nga SNRF 9 u shtri për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2023).
- Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e Pasqyrave Financiare" - Klasifikimi i pasiveve si afatshkurtër ose afatgjatë (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023),
- Ndryshimet në SNK 16 "Prona të paluajtshme, pajisjet dhe pajisjet" - Të ardhurat para përdorimit të synuar (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022),
- Ndryshimet në SNK 37 "Provigjione, detyrime të kushtëzuara dhe aktive të kushtëzuara" - Kontrata në vazhdim - Kostoja e kryerjes së një kontrate (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022)
- Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF (cikli 2018 -2020)" që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF (SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16 dhe SNK 41) kryesisht me qëllim të heqjes së mospërpjethjeve dhe sqarimit të formulimit (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9 dhe SNK 41 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2022. Ndryshimi në SNRF 16 është vetëm për qëllime ilustruese, kështu që nuk deklarohen data efektive).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrim i rrezikut financiar

a) Të përgjithshme

Banka ka ekspozim ndaj rreziqeve të mëposhtme nga instrumentet financiarë:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuditetit
- rreziku i tregut
- rreziqet operacionale

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit të Bankës.

Struktura e menaxhimit të rrezikut

Bordi Drejtues ka përgjegjësinë e plotë për vendosjen dhe kontrollin e strukturës së menaxhimit të riskut të Bankës. Bordi ka percaktuar njësi të brendshme dhe komitete, të cilat janë përgjegjëse për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të rreziqeve në fushat e tyre specifike.

Janë vendosur politika të menaxhimit të riskut të Bankës për të identifikuar dhe analizuar risqet me të cilat përballet Banka, për të vendosur limite të përshtatshme të riskut dhe kontrollit, dhe për të monitoruar risqet dhe përmbajtjen ndaj limiteve. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e riskut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut si dhe produkteve dhe shërbimeve të ofruara. Banka ka për qëllim të ndërtojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit kuptojnë rolin dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit është përgjegjës për monitorimin e përmbushjes së politikave dhe procedurave të Bankës, dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së menaxhimit të riskut në lidhje me risqet me të cilat përballet Banka. Komiteti i Auditit të Bankës mbështetet në keto funksione nga Audit i Brendshëm. Audit i Brendshëm ndërmerr rregullisht dhe ad-hoc rishikime të kontrollit dhe procedurave të menaxhimit të riskut, gjetjet e të cilat raportohen në Komitetin e Auditimit.

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjeve financiare për Bankën në qoftë se një klient ose palë tjetër në një instrument financiar dështon në plotësimin e detyrimeve të tij kontraktuale, dhe lind kryesisht nga aktiviteti financiar i Bankës dhe nga investimet. Për qëllime të menaxhimit të riskut Banka konsideron dhe konsolidon të gjithë elementet e ekspozimit të riskut (sic janë rreziku i individëve në mos përmbushjen e detyrimit, vendndodhja dhe sektori ku operon kredimarrësi).

Administrimi i rrezikut të kredisë

Bordi i Drejtuesve ka deleguar përgjegjësinë për mbikqyrje të rrezikut të kredisë tek njësia e kredisë. Njësia e Kredisë është përgjegjëse për administrimin e rrezikut të kredisë, duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kredisë, kërkesat e mbulimit të kolateralit, vlerësimin e kredisë, gradat e riskut dhe raportimi, procedurat e dokumentimit të ligjore, dhe për përmbushjen e kërkesave rregullatore dhe ligjore.
- Vendosjen e strukturës së autorizimit për aprovimin dhe rinovimin e kushteve të kredisë.
- Rishikimin dhe vlerësimin e rrezikut të kredisë përpara se ato t'i paraqiten klientit. Rinovimet dhe rishikimet janë subjekt i të njëjtit proces.
- Kufizimin e përqendrimeve të ekspozimit për palet e tjera, sipas gjeografisë dhe industrisë.
- Zhvillimin dhe mbajtjen e gradës së riskut për të kategorizuar ekspozimet në përputhje me masën e riskut të humbjes financiare të perballur dhe për të fokusuar menaxhimin me risqet potenciale. Sistemi i gradës së riskut përdoret në percaktimin se kur mund të kërkohet provizion për zhvlerësimin ndaj ekspozimeve specifike të kredisë.

Komiteti i Kredisë së Bankës aprovon kërkesa për kredi deri në shumën 60,000 mijë Lekë, ndërsa kërkesat për kredi për më shumë se 60,000 mijë Lekë aprovohen nga Bordi i Drejtuesve të Bankës. Rreziku i kredisë monitorohet nga Departamenti i Riskut të Bankës. Është përgjegjësi e tyre të shqyrtojnë dhe menaxhojnë rrezikun e kredisë, duke përfshirë rrezikun mjedisor dhe social për të gjitha palët.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Banka ka krijuar një proces të rishikimit të cilësisë së kredisë për të siguruar identifikimin e hershëm të ndryshimeve të mundshme në aftësinë kreditore të palëve, duke përfshirë rishikimet e rregullta të kolateralit. Kufijtë e palëve të kundërta përcaktohen nga përdorimi i sistemit të klasifikimit të riskut të kredisë, i cili cakton secilën kundërparti një vlerësim të rrezikut. Vlerësimet e rrezikut i nënshtrohen rishikimit të rregullt. Procesi i rishikimit të cilësisë së kredisë ka për qëllim të lejojë Bankën të vlerësojë humbjen e mundshme si rezultat i rreziqeve ndaj të cilave ajo është e ekspozuar dhe të ndër marrë veprime korrigjuese.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë

Ekspozimet maksimale të kredisë përpara kolateralit si dhe ndryshimeve të tjera nga rreziku i kredisë në 31 dhjetor 2020 dhe 2019 janë si më poshtë:

	Vlerësimi i brendshëm	Shënime	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Vlera kontabël e mbajtur me koston e amortizuar				
Balancat me Bankat	A	8	2,580,768	2,328,652
Balancat të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	A	8	633,361	555,070
Investimet me bankat dhe institucionet financiare			155,490	3,259
Mudaraba – fonde investimi				
	Si më poshtë	10	5,904,902	5,595,468
Murabaha – aktivitete financiare				
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare			-	-
Garanci të dhëna klientëve	A	29	25,119	26,220
Totali			9,299,640	8,508,669

Departamenti i administrimit të riskut të bankës përdor modelet e tij të vlerësimit të brendshëm. Banka drejton modele të veçanta për portofolet e saj kryesore në të cilat klientët e saj vlerësohen si nga ana cilësore ashtu edhe nga ana sasiore dhe më pas kjo ndikon në nivelin e ECL.

Vlerësimi i zhvlerësimit

Referencat e mëposhtme tregojnë se ku vlerësimi i zhvlerësimit të Bankës dhe metoda e matjes është përcaktuar në këtë raport. Duhet lexuar së bashku me *Përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit, në shënimin 7.b*.

- Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi.
- Një shpjegim të vlerësimit të brendshëm të Bankës.
- Si Banka perkufizon, llogarit monitoron probabilitetin e mospagimit, ekspozimin ndaj mospagimit dhe normen e mospagimit.
- Kur Banka konsideron që ka pasur një rritje domethënëse në ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë.
- Politika e Bankës për segmentimin e aktiveve financiare ku ECL-ja vlerësohet mbi baza kolektive.
- Detajet për llogaritjen e ECL-së për Fazën 1, Fazën 2 dhe Fazën 3 të aktiveve.

(i) Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi

Banka e konsideron një instrument financiar me vonesë dhe për këtë arsye Fazën 3 (kredi e zhvlerësuar) për llogaritjet ECL në të gjitha rastet kur huamarrësi bëhet 90 ditë më vonë për pagesat e saj kontraktuale. Banka përcakton një instrument financiar me vonesë, i cili është plotësisht në linjë me përkufizimin e zhvlerësimit të kredisë, kur plotëson njërin nga kriteret e mëposhtme:

1. Pamundësia për të paguar ("UTP"): Klienti është shënuar me vonesë për shkak të pamundësisë për të paguar (tregohet në dosjen e treguesve të klienteve me vonesë) dhe njëkohësisht ka së paku një financim aktiv, ose
 - a. vështirësi të konsiderueshme financiare të emetuesit ose të debitorit;
 - b. një shkelje e kontratës, si një vonesë ose delikuençë në pagesat e interesit ose të principalit;
 - c. kreditori, për arsye ekonomike ose ligjore që lidhen me vështirësitë financiare të huamarrësit, duke i dhënë huamarrësit një koncesion që kreditori nuk do ta merrte në konsideratë;
 - d. bëhet e mundur që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar;

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(i) Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi (vazhdim)

- e. zhdukja e një tregu aktiv për atë aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare; ose
 - f. të dhënat e vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të matshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara nga një grup i aktiveve financiare që nga njohja fillestare e këtyre aktiveve, edhe pse rënia nuk mund të identifikohet ende me aktivet individuale financiare në grup, duke përfshirë:
 - i. ndryshime negative në statusin e pagesave të huamarrësve në grup (p.sh. një numër në rritje pagesash të vonuara); ose
 - ii. kushtet kombëtare ose lokale ekonomike që lidhen me mospagimin e aseteve në grup (p.sh. një rritje në shkallën e papunësisë në zonën gjeografike të huamarrësve, një rënie në çmimet e pronës për hipotekat në zonën përkatëse, një rënie në çmimet e naftës për financim aseteve ndaj prodhuesve të naftës, ose ndryshimeve të pafavorshme në kushtet e industrisë që prekin huamarrësit në grup).
2. 90 DPD: Ekspozimi është më shumë se 90 ditë për të kaluarën (DPD90) dhe në të njëjtën kohë është aktive dhe shënohet si me vonesë nga banka UBA (ky identifikim është i nevojshëm sepse për disa financime me pagesa / financime të paarritura, nuk reflekton saktë kohën e duhur të vonesës).

Kriteret e mësipërme janë zbatuar në të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Banka dhe janë në përputhje me përkufizimin e klienteve me vonesë të përdorur për qëllime të menaxhimit të rrezikut të brendshëm të kredisë.

Është politika e Bankës që të konsiderojë një instrument financiar si 'per trajtim' dhe prandaj riklasifikohet jashtë Fazës 3 kur asnjë nga kriteret e paracaktuar nuk ka qenë e pranishme për të paktën gjashtë muaj rresht. Vendimi nëse do të klasifikohet një aktiv si Faza 2 ose Faza 1 sapo përmirësohet, varet nga shkalla e përmirësimit të kredisë, në kohën e përmirësimit dhe nëse kjo tregon se ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë në krahasim me njohjen fillestare. Kriteri i Bankës për 'përmirësimin' për qëllimet ECL, është më pak e rreptë se kërkesa 24 mujore për ndalimin e cila është shpjeguar në Shënimin 4.d.

(ii) Vlerësimi i brendshëm i Bankës dhe vlerësimi i PD-ve

Departamenti i rrezikut i pavarur i Bankës vepron në modelet e brendshme të vlerësimit. Banka bën modele të veçanta për portofolin e saj kyç në të cilin klientët e saj janë nga 1 deri në 5 duke përdorur shkallën e brendshme. Modelet përfshijnë informacione cilësore dhe sasiore dhe, përveç informacionit specifik të huamarrësit, përdorin informacione plotësuese të jashtme të cilat mund të ndikojnë në sjelljen e huamarrësit. PD-të pastaj përshtaten për llogaritjet e SNRF 9 ECL për të inkorporuar informacionin me pritshmerite në të ardhmen dhe SNRF 9. Klasifikimi i fazës së ekspozimit. Kjo përsëritet për çdo skenar ekonomik siç është e përshtatshme.

Në tabelat e mëposhtme paraqitet prezantimi i aktiveve financiare të Bankës:

Vlerësimi i brendshëm	Përshkrimi i vlerësimit të brendshëm	12 muaj PD	Ekspozimi me vonesë
Ecuria			
A	Performing	0.00%-7.94%	8,892,132
B	Special Mention	7.95%-19.75%	231,528
C	Substandard	19.76%-47.96%	183,789
D	Doubtful	47.97%-84%	86,057
E	Lost	85%-100%	83,167
Total			9,476,673

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(ii) Vlerësimi i brendshëm i Bankës dhe vlerësimi i PD-ve (vazhdim)

Të arkëtueshmet financiare Murabaha në fazat dhe vlerësimet e përcaktuara:

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	31 dhjetor 2019				31 dhjetor 2018
	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	Totali	Totali
A	5,669,662	3,207,622	14,848	8,892,132	7,860,284
B	266	223,450	7,812	231,528	334,505
C	-	-	183,789	183,789	111,218
D	-	-	86,057	86,057	82,121
E	-	-	83,167	83,167	94,321
Total	5,669,928	3,431,072	375,673	9,476,673	8,482,449

(iii) Thesari i Bankës, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare

Thesari i Bankës, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare dhe palët e kundërta përbëhen nga institucionet e shërbimeve financiare, bankat etj. Për këto marrëdhënie, departamenti i rrezikut i Bankës analizon informacione të disponueshme për publikun, si informacioni financiar dhe të dhëna të tjera të jashtme, p.sh. vlerësimi i agjencive ndërkombëtare të vlerësimit (S & P) dhe cakton vlerësimin e brendshëm.

(iv) Kreditimi bizneseve të vogla dhe korporatave

Për kreditë e korporatave, huamarrësit vlerësohen nga punonjësit e rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë bazohet në një model të vlerësimit të kredisë që merr parasysh informacione të ndryshme historike, aktuale dhe të ardhshme si:

- Informacioni financiar historik së bashku me parashikimet dhe buxhetet e përgatitura nga klienti. Ky informacion financiar përfshin rezultatet e realizuara dhe të pritshme, raportet e aftësisë paguese, raportet e likuiditetit dhe çdo raport tjetër relevant për të matur performancën financiare të klientit.
- Çdo informacion publik në dispozicion për klientët nga palët e jashtme. Kjo përfshin notat e klasifikimit të jashtëm të lëshuara nga agjencitë e vlerësimit, raportet e pavarura të analistëve, çmimet e obligacioneve të tregtuara publikisht ose CDS ose njoftimet për shtyp dhe artikujt.
- Çdo informacion makroekonomik ose gjeopolitik, p.sh., rritja e PBB-së relevante për segmentet specifike të industrisë dhe gjeografike ku vepron klienti.
- Çdo informacion tjetër objektivisht mbështetës mbi cilësinë dhe aftësitë e menaxhmentit të klientit relevant për performancën e kompanisë.

KompLeksiteti dhe shtrirja e teknikave të vlerësimit ndryshon në bazë të ekspozimit të Bankës dhe kompLeksitetit dhe madhësisë së klientit. Disa nga kreditë më pak kompLekse të biznesit janë vlerësuar brenda modeleve të Bankës për produktet me pakicë.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhveshimit (vazhdim)

(v) Kreditimi bizneseve të vogla dhe korporatave

Huadhënia konsumatore përfshin kreditë personale, hipotekat dhe overdraft. Këto produkte së bashku me hipotekat e individëve dhe disa nga kreditimet më pak komplekse të biznesit të vogël janë vlerësuar nga një instrument i automatizuar i rezultateve, i drejtuar kryesisht nga ditët e kaluara. Inputet e tjera kryesore në modelet janë:

- Produktet e kreditimit të konsumatorëve: përdorimi i limiteve dhe paqëndrueshmëria e tyre, rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave në bazë të dhënave të llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm.
- Kreditë hipotekore për individë: rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave bazuar në të dhënat e llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm.

(vi) Ekspozimi për rastet me vonesë

Ekspozimi për rastet me vonesë bazohet në shumat që Banka pret që të jetë në borxhe në kohën e mospagimit, gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. EAD-të 12-mujore dhe jetëgjatëse përcaktohen në bazë të profilit të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet me amortizim dhe financimet me ripagim të plotë, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe 12 mujore ose jetëgjatësi.

Për të llogaritur EAD për një hua të Fazës 1, Banka vlerëson ngjarjet e mundshme të mospagimit brenda 12 muajve për llogaritjen e 12mECL. Megjithatë, nëse një kredi Fazës 1 që pritet të falimentojë në 12 muajt nga data e pasqyrës e pozicionit financiarit dhe pritet gjithashtu të permiresohet dhe pastaj të rivendoset përsëri, atëherë merren parasysh të gjitha ngjarjet e paracaktuara të lidhura. Për aktivet financiare të Fazës 2, Fazës 3 dhe POCL, ekspozimi në mungesë konsiderohet për ngjarjet gjatë jetës së instrumenteve.

Banka përcakton EADs duke modeluar gamën e rezultateve të mundshme të ekspozimit në pika të ndryshme në kohë, që korrespondon me skenarët e shumëfishtë. SNRF 9 PD-të pastaj i caktohen secilit skenar ekonomik bazuar në rezultatin e modeleve të Bankës.

(vii) Humbja e caktuar nga mospagimi

Për portofolin e kredisë, vlerat LGD vlerësohen të paktën çdo tre muaj nga departamenti i rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut bazohet në një kornizë të standardizuar të vlerësimit LGD që rezulton me një normë të caktuar të LGD. Këto norma LGD marrin parasysh EAD të pritshëm në krahasim me shumën që pritet të mbulohet ose realizohet nga çdo kolateral i mbajtur. Banka e segmenton portofolin e saj në huadhënien e biznesit dhe individëve, bazuar në karakteristikat kryesore që janë relevante për vlerësimin e flukseve të ardhshme të parasë.

Banka vlerëson LGD-të rregullatore dhe SNRF 9 në një bazë të vetme. Sipas SNRF 9, normat e LGD vlerësohen për segmentin e Fazës 1, Fazës 2, Fazës 3 dhe POCL SNRF 9 të secilës klasë të aktiveve. Inputet për këto norma LGD vlerësohen dhe, aty ku është e mundur, kalibrohen përmes testimit të kaluarave kundër rikuperimeve të fundit. Këto përsëriten për çdo skenar ekonomik sipas nevojës.

(viii) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Banka vazhdimisht monitoron të gjitha asetet që i nënshtrohen ECL-ve. Për të përcaktuar nëse një instrument ose një portofol instrumentesh i nënshtrohet 12mECL ose LTECL, Banka vlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare. Banka konsideron një ekspozim që është rritur ndjeshëm në rrezikun e kredisë kur SNRF 9 PD për jetëgjatësinë është dyfishuar që nga njohja fillestare dhe është rritur me më shumë se 10 DPD.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvelesimit (vazhdim)

(viii) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë (vazhdim)

Banka aplikon gjithashtu një metodë të mesme cilësore për të nxitur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për një aktiv, siç është lëvizja e një klienti / finacimi në listën e vrojtimeve ose llogaria që bëhet për t'u siguruar. Në raste të caktuara, Banka mund të marrë në konsideratë gjithashtu që ngjarjet e shpjeguara në Shënimin 7.b janë një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë, në krahasim me një vonesë. Pavarësisht nga ndryshimi në shkallët e kredisë, nëse pagesat kontraktuale janë më shumë se 10 ditë të kaluara, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Kur vlerëson ECL-të në baza koLektive për një grup aktivesh të ngjashme (siç përcaktohet në Shënimin 7), Banka zbaton të njëjtat parime për të vlerësuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare.

(ix) Grupimi i mjeteve financiare të matura në baza koLektive

Siç është shpjeguar në Shënimin 4.(d)(iv) varur nga faktorët më poshtë, Banka llogarit ECL-të ose në baza koLektive ose individuale. Klasa e mjeteve ku Banka llogarit ECL në baza individuale përfshijnë:

- Natyra specifike e financimit dhe kushtet e saj kontraktuale dhe financiare (maturimi, norma e referencës, etj.);
- Profili i ekspozimit deri në maturim në lidhje me lëvizjet potenciale të tregut;
- Ekzistenca e kolateralit ose garancive; dhe
- Potenciali për të mospaguar bazuar në vlerësimin e rrezikut të brendshëm.
- Thesari, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare (të tilla si detyrimet nga bankat, kolaterali i parasë së gatshme për letrat me vlerë të huazuara dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes dhe instrumentet e borxhit me kosto të amortizuar / FVOCI
- Ekspozimet që janë klasifikuar si POCI kur kredia origjinale është çregjistruar dhe një hua e re është njohur si rezultat i një ristrukturimi të borxhit të drejtuar nga kredia.

Klasat e aktiveve ku Banka llogarit ECL në baza koLektive përfshijnë:

- Balancat më të vogla dhe më të përgjithshme të kreditimit të biznesit të vogël të Bankës
- Faza 1 dhe 2 biznesi individë
- Ekspozimet e POCI të blera të menaxhuara në baza koLektive.

Banka e grupon këtë ekspozim në portofole më të vogla homogjene, bazuar në një kombinim të karakteristikave të brendshme dhe të jashtme të huave, si:

- Lloji i produktit (blerje për me qira / përdorim personal, overdraft, hua personale e pasiguruar, karta krediti etj.)
- Lloji i pronës (cili e larte, standarde, cilesi e ulët)
- Vendndodhja gjeografike / qëndrimi i huamarrësit
- Treguesit e vlerës së kredisë
- Vlerësimi i brendshëm
- Vlera e ekspozimit
- Shfrytëzimi
- Vlera e ekspozimit
- Industria e Huamarrësit
- Lloji i kolateralit

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvelesimit (vazhdim)

(x) Informacionet me veshtrim nga e ardhmja

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritura të kreditit, të dyja përfshijnë informacionin e ardhshëm. Banka ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesore ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë për çdo portofol.

Ndikimi i variablave ekonomike në probabilitetin e mospagimit, humbja e paracaktuar nga mospagimi dhe ekspozimi te mospagimi përcaktohet duke përdorur regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë patur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes së caktuar nga mospagimi dhe ekspozimit te mospagimi.

Përveç skenarit ekonomik bazë, modeli siguron gjithashtu skenarin të mirë dhe më të keq dhe ponderimin sipas skenarëve për të siguruar që jolinearitetet janë kapur. Banka ka arritur në konkluzionin se tre skenare ose më pak kapin në mënyrë të përshtatshme jolinearitetin. Peshat e skenarit përcaktohen nga një kombinim i analizës statistikore, duke marrë parasysh gamën e rezultateve të mundshme që secili skenar i zgjedhur është përfaqësues. Banka vlerëson se këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të rezultateve të mundshme.

(xi) Analiza e karakteristikave të rrjedhës së parasë kontraktuale

Pasi Banka të përcaktojë se modeli i biznesit të një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të mbledhur flukse monetare kontraktuale (ose duke mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivet financiare), ajo duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar rriten në datat specifike të flukseve të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për principalin e mbetur. Për këtë qëllim, interesi përcaktohet si një shumë për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të huadhënies, si dhe një marzh fitimi. Ky vlerësim do të kryhet në baza instrumentesh sipas instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Kur vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka ka konsideruar kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Banka konsideron:

- Parapagimi, afati i zgjerimit
- Nëse kërkesa është e kufizuar në aktivet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura me kontratë

(xii) Zhvlerësimi i përgjithshëm

Llogaritja e humbjeve të pritshme të kreditit kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël të cilat, sipas përkufizimit, rrallë do të jenë të barabarta me rezultatet aktuale. Menaxhmenti ushtron gjykim në zbatimin e politikave kontabël të Bankës.

Instrumentet financiare në Fazën 1 kanë humbjen e pritshme të tyre të kreditit të matur në një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kreditit që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme të mundshme gjatë 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në Fazat 2 ose 3 kanë humbjet e pritshme të kreditit të matura në bazë të humbjeve të pritura të kreditit në baza të jetës.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvesimit (vazhdim)

(xiii) Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatëse në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet për zhvlerësim. Informacioni ekonomik i avancuar gjithashtu përfshihet në përcaktimin e PD-së 12-mujore dhe të jetës, EAD. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të klientëve të ndarë në Biznes dhe Individë. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mosplotësimit (PD) dhe ekspozimit me vonësë (EAD).

(xiv) Probabiliteti i mospagimit

Probabiliteti i mospagimit paraqet gjasat e një huamarrësi që nuk përmbush detyrimet financiare gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Si rregull, probabiliteti i mospagimit perjetë llogaritet duke përdorur probabilitetin 12 mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo diferencë e konservatorizmit, si një pikënisje. Pas kësaj, përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së financimit ose portofolit të financimeve.

Në rastet e kufizuara kur disa inputet nuk janë në dispozicion të grupimit të plotë, për llogaritjen përdoren mesataret dhe krahasimi i inputeve.

(xv) Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në zbritjet e pritshme të humbjes së kredisë janë si më poshtë:

Portofolet e biznesit

- PBB-ja tremujore sipas metodës së prodhimit, rregulluar nga sezoni - Çmimet aktuale të PBB-së:
 - Industria
 - Shërbimet e Pasurive të patundshme
 - VSHB Vlera e Shtuar Bruto
 - PBB Produkti I Brendshëm Bruto
- PBB-ja tremujore sipas qasjes së shpenzimeve, çmimet konstante
 - Shpenzimet e Konsumit Final
 - Formimi i kapitalit fiks bruto
 - Absorbimi vendor
 - Eksporti Neto
 - Importi
 - Eksporti
- Portfoli i individeve Tregu i Punës - Anketa e Forcave të Punës:
 - Shkalla e papunësisë
 - Pjesëmarrja në fuqinë punëtore
- Çmimet:
 - Indeksi i Cmimeve të Konsumatorit (CPI)
 - Indeksi i Cmimeve të Prodhimit (PPI)

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvesimit (vazhdim)

(xv) Analiza e ndjeshmerise (vazhdim)

Politikat e fshirjes

Banka fshin balancën e një aktivi dhe cdo fondi tjetër për humbjet nga zhvlerësimi të lidhur me të, kur departamenti i kredisë përcakton që aktivi nuk do të arkëtohet më. Ky përcaktim bëhet pasi merren në konsiderat informacione të rëndësishme, të tilla si ndryshimi domethënës i pozicionit financiar të huamarrësit / emetuesit, sipas të cilave huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, apo që flukset nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar të gjithë ekspozimin. Për huatë me balancë më të vogël të standardizuar, vendimet e përgjithshme për fshirje janë bazuar në statusin e vonesës të produktit specifik. Gjatë vitit 2020 Banka ka fshirë LEK 34,159 mijë të ardhura të arkëtueshme (në 2019: 29,709).

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë

Banka mban kolateral kundrejt të arkëtueshmeve financiare në formën e interesave hipotekare mbi pronën, letrat me vlerë të tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes dhe përditësohen me frekuencë tremujore dhe gjithashtu kur aktivi vlerësohet individualisht si i zhvlerësuar. Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit të mbajtur kundrejt të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2010 dhe 2019 është paraqitur më poshtë.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

31 Dhjetor 2020	Ekspozimi maksimal i rrezikut te kredise	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozimi neto	ECLs perkatese
Aktivët Financiare								
Balanca me Bankat	2,583,636	-	-	-	-	-	2,580,768	2,868
Balanca të kushtëzuara me Bankën	633,361	-	-	-	-	-	633,361	-
Qendrore								
Investimet me bankat dhe institucionet financiare	155,490	-	-	-	-	-	155,490	-
Te arketueshme financiare	6,085,186	12,601,633	262,858	7,538	260,142	13,132,171	5,904,902	180,284
<i>Biznesi</i>	4,065,516	8,718,149	226,157	5,567	193,150	9,143,023	3,998,560	66,956
- <i>Moratoria</i>	1,897,557	4,235,429	170,389	5,567	-	4,411,385	1,882,374	15,183
<i>Individe</i>	2,019,670	3,883,484	36,701	1,971	66,992	3,989,148	1,906,342	113,328
- <i>Moratoria</i>	427,711	1,022,197	19,344	4,942	-	1,046,483	412,485	15,226
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Garanci të dhëna klientëve	25,119	-	-	-	-	-	25,119	-
Total	9,482,792	12,601,633	262,858	7,538	260,142	13,132,171	9,299,640	183,152

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

31 Dhjetor, 2019	Ekspozimi maksimal i rrezikut te kredise	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozim i neto	ECLs perkatese
Aktivët Financiare								
Balanca me Bankat	2,328,652	-	-	-	-	-	2,328,220	432
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	555,070	-	-	-	-	-	555,070	-
Investimet me bankat dhe institucionet financiare	3,259	-	-	-	-	-	3,259	-
Mudaraba – fonde investimi	-	-	-	-	-	-	-	-
Te arketueshme financiare	5,595,468	12,361,925	413,276	51,245	288,256	13,114,702	5,500,594	94,874
<i>Biznesi</i>	4,136,899	9,364,790	406,763	13,029	270,565	10,055,147	4,072,643	64,256
<i>Individe</i>	1,458,569	2,997,135	6,513	38,216	17,691	3,059,555	1,427,951	30,618
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Garanci të dhëna klientëve	26,220	-	-	-	-	-	26,220	-
Total	8,508,669	12,361,925	413,276	51,245	288,256	13,114,702	8,413,363	95,306

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë (vazhdim)

Kolaterali në përgjithësi nuk kërkohet për investimet me bankat dhe institucionet financiare, dhe asnjë kolateral i tillë nuk është mbajtur më 31 dhjetor 2020 ose 2019.

Efekti financiar i kolateralit është paraqitur duke ndarë vlerën e kolateralit veçmas:

- (i) ato aktive ku vlera e kolateralit është e barabartë ose mbivendoset me vlerën kontabël të aktiveve (mbi-kolateralizuara), dhe
- (ii) ato aktive ku vlera e kolateralit është më e vogël se vlera kontabël e aktiveve (aktivet e nënkolateralizuara).

Tabelat tregojnë vlerat e variablave / supozimeve të rëndësishme ekonomike që përdoren në secilin nga skenarët ekonomikë për llogaritjet ECL:

31 Dhjetor, 2020

Optimist (25%)

Baze (50%)

Pesimist (25%)

Total

	Biznes	Individë	Totali
Optimist (25%)	5,543	7,434	12,977
Baze (50%)	46,373	29,535	75,908
Pesimist (25%)	61,412	29,987	91,399
Total	113,328	66,956	180,284

31 Dhjetor, 2019

Optimist (25%)

Baze (50%)

Pesimist (25%)

Total

	Biznes	Individë	Totali
Optimist (25%)	12,998	5,797	18,795
Baze (50%)	36,377	13,755	50,132
Pesimist (25%)	14,881	11,066	25,947
Total	64,256	30,618	94,874

Vlera e kolateraleve për 31 Dhjetor 2020 është si më poshtë:

2020

Korporata
nga e cila Moratoria
SME
nga e cila Moratoria
Persona fizike
nga te cilët Moratoria
Individe
nga te cilët Moratoria

	Aktive te mbi-kolateralizuara		Aktive te nen-kolateralizuara	
	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit
Korporata	381,462	1,052,451	269,729	218,949
nga e cila Moratoria	122,707	418,340	-	-
SME	2,367,380	6,270,832	648,783	288,439
nga e cila Moratoria	1,383,235	3,581,840	23,618	13,525
Persona fizike	407,242	1,154,774	3,209	-
nga te cilët Moratoria	174,581	397,680	-	-
Individe	1,581,303	3,958,699	426,078	188,027
nga te cilët Moratoria	510,621	1,046,482	22,469	-

Vlera e kolateraleve për 31 Dhjetor 2019 është si më poshtë:

2019

Korporata
SME
Persona fizike
Individe

	Aktive te mbi-kolateralizuara		Aktive te nen-kolateralizuara	
	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit
Korporata	639,368	1,676,374	89,835	15,681
SME	2,631,904	6,834,650	477,565	410,770
Persona fizike	279,306	1,171,995	18,921	4,262
Individe	1,171,973	2,778,718	286,596	222,252

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Detajet e aktiveve të marra nga Banka nëpërmjet marrjes në posedim të kolateralit të mbajtur si garanci kundrejt të arkëtueshmeve financiare janë paraqitur në Shënimin 10. Politika e Bankës është të ndjekë realizimin e kolateralit. Banka në përgjithësi nuk e përdor kolateralin jo të gatshëm për operacionet e veta.

Detajet e fondeve Mudaraba-investuese të mbajtura nga Banka më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, janë paraqitur në Shënimin 9.

Banka monitoron përqendrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqendrimeve të rrezikut të kredisë nga paraja dhe ekuivalentët e saj, investimet me bankat dhe institucionet financiare dhe shumat e kufizuara me Bankën Qendrore (së bashku si 'Paratë e gatshme dhe gjëndjet me bankat'), Detajet nga aktivitetet financuese në datën e raportimit janë paraqitur më poshtë:

	Arka dhe balancat me bankat				Të arkëtueshme financiare			
	31 dhjetor 2020	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2019	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2020	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2019	Si % mbi totalin
Vlera kontabël	3,372,487		2,886,981		6,085,186		5,595,468	
Të përqendrura sipas sektorit								
Korporata	-	0%	-	0%	3,716,441	61%	3,945,513	71%
Qeveri	868,044	26%	945,563	33%	-	0%	-	0%
Institucione financiare	2,504,443	74%	1,941,419	67%	28,988	0%	191,386	3%
Për individët	-	0%	-	0%	2,339,757	38%	1,458,569	26%
Total	3,372,487	100%	2,886,981	100%	6,085,186	100%	5,595,468	100%
% e përqendrimit për cdo zë	36%		34%		64%		66%	

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqendrimit

Përqëndrimet sipas vendndodhjes për llogaritë me bankat dhe institucionet e tjera financiare maten bazuar në vendndodhjen e njësisë së Bankës që mban aktivin, që ka një lidhje të lartë me vendndodhjen e huamarrësit. Përqëndrimi i vendndodhjes për letrat me vlerë matet bazuar në vendndodhjen e emetuesit të letrës me vlerë. Arka dhe balancat me bankat mbahen me bankën qendrore që ka gradën B+ (2019: B+) dhe bankat dhe institucionet financiare bazuar në klasifikimet e kompanisë Standard & Poor's që janë si më poshtë vijon:

	Arka dhe balancat me bankat		Të arkëtueshme financiare	
	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Klasifikimi A to BBB+	633,278	302,840	-	-
Klasifikimi BBB to B-	2,372,046	2,285,364	-	-
Pa klasifikim	2,280	11,082	6,085,186	5,595,468
	3,007,604	2,599,286	6,085,186	5,595,468
Arka (Shënimi 8)	364,883	287,695	-	-
Total	3,372,487	2,886,981	6,085,186	5,595,468

Paraja dhe balancat me bankat përfshijnë balancat e kufizuara me Bankën Qendrore dhe investimet me bankat dhe institucionet financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqendrimit (vazhdim)

Përqendrimi i rrezikut sipas sektorëve ekonomikë brenda portofolit të borxhit nga financimet janë si më poshtë:

Në mijë Lekë

	31 dhjetor 2020		31 dhjetor 2019	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiake	2,113,375	34.73%	2,573,076	45.98%
<i>Moratoria</i>	984,957	43%	-	0%
Tregti me pakicë	2,032,589	33.40%	1,458,569	26.07%
<i>Moratoria</i>	425,405	19%	-	0%
Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, gazit dhe ujit	126,993	2.08%	58,317	1.04%
<i>Moratoria</i>	-	0%	-	0%
Industria përpunuese	430,289	7.04%	278,660	4.98%
<i>Moratoria</i>	26,738	1%	-	0%
Ndërtimi	1,128,728	18.47%	903,765	16.15%
<i>Moratoria</i>	691,729	3%	-	0%
Ndërmjetësimi monetar dhe financiar	28,988	0.47%	191,386	3.42%
<i>Moratoria</i>	-	0%	-	0%
Transporti, Magazinimi dhe TeLekomunikacioni	30,038	0.49%	20,059	0.36%
<i>Moratoria</i>	23,053	1%	-	0%
Bujqësia dhe gjuetia	4,701	0.08%	321	0.01%
<i>Moratoria</i>	-	0%	-	0%
KoLektive, sociale dhe personale	55,261	0.90%	59,967	1.07%
<i>Moratoria</i>	53,826	2%	-	0%
Shëndetësi dhe punë sociale	37,533	0.61%	6,345	0.11%
<i>Moratoria</i>	35,938	2%	-	0%
Edukimi	17,816	0.29%	19,644	0.35%
<i>Moratoria</i>	16,327	1%	-	0%
Hotele dhe restorante	59,523	0.97%	25,149	0.45%
<i>Moratoria</i>	36,887	2%	-	0%
Të tjera	19,352	0.32%	211	0%
<i>Moratoria</i>	-	0%	-	0%
Totali i financimeve të arketueshme (perpara zhvleresimit)	6,085,186	100%	5,595,468	100%

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqendrimit (vazhdim)

Te arketueshme financiare të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 Dhjetor 2020 dhe 31 Dhjetor 2019 janë paraqitur në tabelat më poshtë:

31 dhjetor 2020						
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	3,141	10,083	108,340	2,448	-	124,011
<u>Moratoria</u>		10,083	99,935	-	-	110,018
Financime						
Afatshkurtër	5,194	528,754	523,218	22,624	225	1,080,014
<u>Moratoria</u>	3,970	1,401	205,575	3,649	-	214,595
Afatmesëm	148,992	98,919	1,358,687	87,247	16,146	1,709,991
<u>Moratoria</u>	25,802	55,081	796,587	53,537	-	931,007
Afatgjatë	1,798,991	18,105	1,096,793	245,658	64,098	3,223,645
<u>Mmoratoria</u>	379,336	18,105	513,851	124,570	3,377	1,039,239
Minus tarifën e aplikimit	(15,258)	(1,285)	(33,748)	(2,185)	(2)	(52,478)
Total	1,941,060	654,576	3,053,289	355,792	80,467	6,085,184

31 dhjetor 2019						
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	1,422	-	-	-	-	1,422
Financime						
Afatshkurtër	1,558	440,947	860,834	43,745	745	1,347,829
Afatmesëm	124,612	112,753	1,192,009	67,915	11,948	1,509,237
Afatgjatë	1,274,110	178,831	1,080,611	189,164	61,515	2,784,231
Minus tarifën e aplikimit	(17,341)	(3,327)	(23,986)	(2,597)	-	(47,251)
Totali	1,384,361	729,204	3,109,468	298,227	74,208	5,595,468

Në 31 dhjetor 2020 dhe 2019, Banka nuk ka angazhimet të patërhequra të kredisë.

Analizat e zhvlerësimit

Analizat e zhvlerësimit për të arkëtueshmet financiare më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 dhe lëvizjet në humbjet nga zhvlerësimi janë paraqitur në Shënimin 10.

Norma e fitimit për financimet varion nga 2.3% në 13.00% në vit për valutë dhe nga 2.50% në 17% në vit në LEK(31 Dhjetor 2019: nga 2.3% në 13.53% në vit në valutë dhe nga 2.26% në 17% në vit në LEK). Lëvizjet në provizionet për detyrimet nga financimet e detajuara sipas segmenteve të biznesit për 31 Dhjetor 2020 dhe 31 Dhjetor 2019 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

31 dhjetor, 2020						
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Shumat në fillim të vitit	30,175	2,239	57,522	4,495	443	94,874
Shpenzimet për zhvlerësim	51,193	3,799	97,588	7,626	750	160,956
Rimarrja nga zhvlerësimi	(22,081)	(2,477)	(45,121)	(5,678)	(189)	(75,546)
Shumat në fund të vitit	59,287	3,561	109,989	6,443	1,004	180,284

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të perqendrimit (vazhdim)

	31 dhjetor, 2019					
	Individë	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Shumat në fillim të vitit	30,845	2,314	63,753	4,667	449	102,028
Shpenzimet për zhvlerësim	21,411	2,402	38,890	5,505	184	68,392
Rimarrja nga zhvlerësimi	(21,683)	(2,432)	(44,308)	(5,576)	(186)	(75,546)
Efekti nga kursi i këmbimit	(398)	(45)	(813)	(102)	(3)	(1,361)
Shumat në fund të vitit	30,175	2,239	57,522	4,494	444	94,874

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka mund të ndesh vështirësi në përballimin e detyrimeve të saj financiare, që shlyhen me para ose aktive të tjera financiare.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i Bankës për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit është të sigurohet, sa më shumë që të jetë e mundur, që do të ketë përherë likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet e saj si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme ose pa rrezikuar cënimin e emrit të saj.

Thesari merr informacion nga njësitë e tjera në lidhje me profilin e likuiditetit të aktiveve dhe pasiveve të tjera financiare dhe detajet e flukseve të ardhshme të parave që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme. Thesari mban balanca të një portofoli me aktive afatshkurtra likuide, të përbërë kryesisht nga bonot e thesarit likuide afatshkurta dhe vendosje me bankat dhe institucione të tjera financiare, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm të likuiditetit të Bankës.

Thesari monitoron në baza ditore përputhshmërinë me rregulloret dhe limitet rregullatore të vendosura nga banka e Shqipërise. Të gjithë politikat dhe procedurat e likuiditetit janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga Komiteti i Aktiveve dhe Pasiveve të Bankës ('ALCO').

Banka mbështetet në depozitat nga klientët dhe bankat, dhe kontributet nga aksionarët e saj si burimi primar i sigurimit të fondeve. Ndërkohë që kontributet nga aksionarët nuk kanë një maturitet të caktuar, depozitat nga klientet dhe bankat përgjithësisht kanë maturitet të shkurter dhe një pjesë e madhe e tyre janë të ripagueshme sipas kërkesës. Natyra afatshkurtër e këtyre depozitave rrit rrezikun e likuiditetit të Bankës, dhe Banka aktivisht menaxhon këtë rrezik nëpërmjet mbajtjes së cmimit konkurrues dhe monitorimit konstant të tendencave të tregut. Më 31 dhjetor, 2019 njëzetë balancat më të mëdha të klientëve përfaqësojnë 22.03% të totalit të depozitave (në 2019: 20.14%).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon aktivet dhe detyrimet financiare të Bankes sipas maturitetit të mbetur në 31 dhjetor 2020 dhe 2019:

2020	Pa afat	Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Aktivet						
Arka dhe llogaritë me bankat	3,216,469	-	156,018	-	-	3,372,487
Të arkëueshme financiare	523,935	376,929	341,837	734,719	4,107,766	6,085,186
Total	3,740,404	376,929	497,855	734,719	4,107,766	9,457,673
Detyrime						
Detyrime ndaj klientëve	2,567,700	651,892	781,215	2,029,548	2,461,849	8,492,204
Detyrime te tjera	-	-	-	-	-	-
Total	2,567,700	651,892	781,215	2,029,548	2,461,849	8,492,204
Pozicioni neto i likuditetit	1,172,704	(274,963)	(283,360)	(1,294,829)	1,645,917	965,469
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	1,172,704	897,741	614,381	(680,448)	965,469	-

2019	Up to 1 month	1-3 months	3-6 months	Up to 1 year	Over 1 year	Total
Aktivet						
Arka dhe llogaritë me bankat	2,886,981	-	-	-	-	2,886,981
Të arkëueshme financiare	1,027,860	294,948	475,160	683,404	3,114,096	5,595,468
Total	3,914,841	294,948	475,160	683,404	3,114,096	8,482,449
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	131,583	-	-	-	-	131,583
Detyrime ndaj klientëve	1,813,219	989,165	644,995	1,362,927	2,503,004	7,313,310
Detyrime të tjera	75,514	264	265	536	544	77,123
Total	2,020,316	989,429	645,260	1,363,463	2,503,548	7,522,016
Pozicioni neto i likuditetit	1,894,525	(694,481)	(170,100)	(680,059)	610,548	960,433
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	2,449,595	1,200,044	1,029,944	349,885	960,433	-

*Arka dhe mjete monetare të ngjashme, investimet me bankat dhe institucionet financiare, llogaritë e kushtëzuara me Banken Qëndrore janë paraqitur së bashku me 'Arka dhe llogaritë me bankat'.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëparshme paraqet rrjedhjet e skontuara të parasë prej instrumentave financiare të Bankës, mbi bazën e maturitetit kontraktual më të shpejtë të mundshëm. Rrjedhja e parasë, e pritshme prej Bankës. lidhur me këto instrumente ndryshon në mënyre domethënëse nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë rrjedhëse të klientëve, pritët të mbajnë një gjendje të qëndrueshme ose rritëse. Tabela e mëposhtme paraqet detyrimet financiare të paskontuara sipas maturitetit të mbetur kontraktual , duke përfshirë angazhimet dhe garancite financiare të dhëna:

31 dhjetor 2020	Vlera Kontabël	Rrjedha e parase nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve financiare	-	-	-	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	8,492,204	2,567,700	651,892	781,215	2,029,548	2,461,850
Detyrimet e qerese financiare	25,758	-	-	-	8,829	16,929
Angazhime dhe garanci financiare	25,119	25,119	-	-	-	-
Total	8,543,081	2,592,819	651,892	781,215	2,038,377	2,478,779

31 dhjetor 2019	Vlera Kontabël	Rrjedha e parase nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve financiare	131,583	131,583	-	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	7,313,310	1,813,219	989,165	644,995	1,362,927	2,503,004
Detyrime të tjera	77,123	75,514	264	265	536	544
Detyrimet e qerases financiare	14,926	-	-	-	8,331	6595
Angazhime dhe garanci financiare	7,735	7,735	-	-	-	-
Total	7,544,677	2,028,051	989,429	645,260	1,371,794	2,510,143

Për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, Banka mban mjete likuide që përmbajnë mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare dhe investime për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid. Këto asete mund të përdoren lehtësisht për të përmbushur kërkesat e likuiditetit. Të gjitha depozitat në maturitet të mbetur të detyrimeve të kontraktuara janë në gjendje të paguhet në cdo kohë.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6.Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshon nga cmimet e tregut, si normat dhe kurset e kembimit do të ndikojnë të ardhurat e Bankes si dhe vlerat e instrumentave financiare të mbajtura. Qellimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të duhura, duke optimizuar kthimin nga rreziku.

Ekspozimet ndaj rrezikut të normave të tregut

Risku kryesor, për të cilin portofolet jotregtare janë të ekspozuara është rreziku i humbjes nga ndryshimet në rrjedhjen e parasë ose vlerat e drejta të instrumentave financiare për shkak të ndryshimit të normave të interesit. Banka tenton të zbusë riskun duke monitoruar datat e ricimit të aktiveve dhe pasiveve të saj. Gjithashtu, efekti aktual do të varet nga një numër i caktuar faktorësh të tjerë, duke përfshirë masën në të cilën ripagesat bëhen më herët ose më vonë se data kontraktuale dhe variacionet në ndjeshmëri brenda periudhave të ricimit dhe ndërmjet monedhave.

Analiza e ricimit të normave të interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e ricimit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës. Aktivët dhe detyrimet me normë të ndryshueshme janë raportuar në përputhje me datën e tyre të ardhshme të ndryshimit të normave të interesit. Aktivët dhe pasivët me normë fikse janë raportuar në përputhje me datën e ripagesës së skedulit të principalit (me e hershmja midis ricimit kontraktual dhe dates e maturimit).

2020	Deri ne 1 muaj	1 – 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk gjenerojnë interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogaritë me bankat	1,963,468	-	156	-	-	1,408,863	3,372,487
Të arkëtueshme financiare	523,935	376,929	341,837	734,719	4,107,766	-	6,085,186
Total	2,487,403	376,929	341,993	734,719	4,107,766	1,408,863	9,457,673
Detyrimet							
Detyrime ndaj klientëve	2,567,700	651,892	781,215	2,029,548	2,461,849	-	8,492,204
Total	2,567,700	651,892	781,215	2,029,548	2,461,849	-	8,492,204
Pozicioni neto	(80,297)	(274,963)	(439,222)	(1,294,829)	1,645,917	1,408,863	965,469
Pozicioni neto i akumuluar	(80,297)	(355,260)	(794,482)	(2,089,311)	(443,394)	965,469	-

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6.Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut (vazhdim)

2019	Deri ne 1 muaj	1 – 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk gjenerojnë interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogaritë me bankat	911,807	-	-	-	-	1,975,174	2,886,981
Të arkëtueshme financiare	1,027,860	294,948	475,160	683,404	3,114,097	-	5,595,469
Total	1,939,667	294,948	475,160	683,404	3,114,097	1,975,174	8,482,450
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	117,913	-	-	-	-	13,670	131,583
Detyrime ndaj klientëve	330,401	989,165	644,995	1,362,927	2,503,004	1,482,818	7,313,310
Total	448,314	989,165	644,995	1,362,927	2,503,004	1,496,488	7,444,893
Pozicioni neto	1,491,353	(694,217)	(169,835)	(679,523)	611,093	478,686	1,037,557
Pozicioni neto i akumuluar	1,491,353	797,136	627,301	(52,222)	558,871	1,037,557	-

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

Administrimi i rrezikut të normës së interesit kundrejt limiteve, plotësohet edhe nga monitorimi i ndjeshmësisë së aktiveve dhe pasiveve financiare të Bankës, me skenarë të ndryshëm të normave të kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës për një rritje ose zbritje në normat e interesit, duke supozuar që nuk ka një lëvizje asimetrike në kurbat e normave të interesit dhe një pozicion financiar konstant, është si më poshtë:

2020	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 pikë	100 pikë	100 pikë	100 pikë
Efekti i Fitimit (humbjes) së vlerësuar	(20,534)	20,534	(4,486)	4,486
2019	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 pikë Rritje	100 pikë Rënie	100 pikë Rritje	100 pikë Rënie
Efekti i Fitimit (humbjes) së vlerësuar	(522)	522	5,589	(5,589)

Lëvizjet e normave të interesit prekin fitimet e mbajtura që lindin nga rritjet ose zbritjet në të ardhurat neto nga operacionet bankare dhe ndryshimet në vlerat e drejta të raportuara në fitim ose humbje.

Ekuivalentet e mesatares së ponderuar të normave të tregut për aktivet dhe pasivet financiare kryesore janë si më poshtë:

31 Dhjetor	Mesatarja e ponderuar e normave të interes					
	(LEK)		(USD)		(EUR)	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Aktive						
Bankat dhe institucionet financiare	0.43%	1.01%	1.74%	2.73%	0.00%	0.30%
Të arkëtueshme financiare	5.86%	5.87%	4.68%	4.91%	5.07%	5.08%
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave	0.00%	0.00%	0.00%	2.05%	0.00%	0.00%
Detyrime ndaj klientëve	2.75%	2.80%	0.98%	0.73%	0.65%	0.67%

Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i këmbimit valutor është rreziku që vlera e instrumentave financiare do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e kurseve të këmbimit. Banka tenton të administrojë këtë rrezik duke mbyllur pozicionet e hapura ditore në monedhë të huaj dhe duke monitoruar limitet e pozicioneve të hapura.

Tabela e mëposhtme përmbledh pozicionin neto të aktiveve dhe pasiveve në monedhë të huaj të Bankës, më 31 dhjetor 2020 and 2019 prezantuar në mijë LEK dhe një analizë e ndjeshmërisë së fitimit të bankës si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit të Lekut në raport me monedhat kryesore për të cilat Banka ka ekspozime.

31 dhjetor, 2020	LEK	USD	EUR	Të tjera	Total
Aktivet					
Arka dhe llogaritë me bankat	1,139,875	1,446,152	759,198	27,262	3,372,487
Të arkëtueshme financiare	3,053,347	773,657	2,258,182	-	6,085,186
Total	4,193,222	2,219,809	3,017,380	27,262	9,457,673
Detyrimet					
Detyrime ndaj klientëve	4,783,891	593,016	3,115,297	-	8,492,204
Total	4,783,891	593,016	3,115,297	-	8,492,204
Pozicioni neto	(590,669)	1,626,793	(97,917)	27,262	965,469
Pozicioni neto i akumuluar	(590,669)	1,036,124	938,207	965,469	-

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut (vazhdim)

Për analizën e ndjeshmërisë kundrejt dy valutave, EUR dhe USD ju lutem referohuni më poshtë:

Analiza e ndjeshmërisë	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
LEK - +/- 10%	+/- 162,971	+/-8,358	-/+ 2,709
LEK - +/- 5%	+/- 81,486	+/- 4,179	-/+ 1,354

31 dhjetor, 2019	LEK	USD	EUR	Të tjera	Total
Aktivët					
Arka dhe llogaritë me bankat	1,398,901	618,829	851,525	17,726	2,886,981
Të arkëtueshme financiare	2,384,071	1,109,563	2,101,834	-	5,595,468
Mudaraba –fonde investimi	-	-	-	-	-
Total	3,782,972	1,728,392	2,953,359	17,726	8,482,449
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	9,800	121,783	-	131,583
Huamarrje nga institucionet financiare	-	-	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	3,538,155	425,892	3,349,263	-	7,313,310
Total	3,538,155	435,692	3,471,046	-	7,444,893
Pozicioni neto	244,817	1,292,700	(517,687)	17,726	1,037,556
Pozicioni neto i Akumuluar	244,817	1,537,517	1,019,830	1,037,556	-

Analiza e ndjeshmërisë	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
LEK - +/- 10%	+/- 129,270	+/- 51,769	-/+ 1,773
LEK - +/- 5%	+/- 64,635	+/- 25,884	-/+ 886

e) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe pasiveve financiare, për të cilat nuk ka një cmim të vëzhgueshëm në tregut, kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit sic përshkruhet në politikat kontabël 3(f)(vi). Vlera e drejtë e analizuar sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlera kontabël e aktiveve që nuk maten me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

	2020			
	Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,580,768	-	-	2,580,768
Të arkëtueshme financiare	-	-	5,904,902	5,904,902
Detyrime ndaj klientëve	-	-	8,492,204	8,492,204

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës kundrejt një rritjeje ose uljeje është si më poshtë :

	2020			
	Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,454,075	-	-	2,454,075
Të arkëtueshme financiare	-	-	5,637,869	5,637,869
Detyrime ndaj klientëve	-	-	8,067,594	8,067,594

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(e) Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

	2019			
	Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,328,220	-	-	2,328,220
Të arkëtueshme financiare	-	-	5,500,594	5,500,594
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	131,583	-	-	131,583
Detyrime ndaj klienteve	-	-	7,313,310	7,313,310

Të arketueshme financiare

Të arketueshme financiare shprehen neto pas zhvlerësimit. Portofoli i Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar për afërsisht e barabartë me vlerën e tij kontabël me normat përkatëse ekuivalente të interesit, që përfaqësohen me normat e tregut. Një pjesë domethënëse e portofolit është subjekt i ricimit brenda një viti.

Arka dhe llogaritë me bankat

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë llogaritë rrjedhëse në bankat e nivelit të dytë. Meqenëse këto gjëndje janë afatshkurtra dhe me norma të luhatshme vlera e tyre e drejtë konsiderohet të barazohet me vlerën e tyre kontabël.

Depozita dhe huamarrje

Depozitat me afat kanë një vlerë të drejtë të përafërsisht të barabartë me vlerën e tyre kontabël, për shkak të natyrës së tyre afatshkurtes dhe normave bazë të interesit, të cilat i përfaqësojnë normat e tregut. Shumica e depozitave maturohet brenda një viti.

f) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte ose indirekte që lindin nga një shumëllojshmëri shkakesh të lidhura me proceset e Bankës, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziku i kredisë, i tregut dhe i likuiditetit, dhe që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore, dhe standarde përgjithësisht të pranuar të sjelljes operative. Rreziqet operationale lindin nga të gjitha operationet e Bankës.

Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional, në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës, me kostot efektive dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për adresuar rrezikun operacional është mbështetur nga zhvillimi i një sërë standartesh për administrimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesat për rakordin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregullatore
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave
- kërkesat për vlerësimin periodik të rreziqeve operationale të hasura, dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesat për raportimin e humbjeve operationale dhe veprimet rregulluese të propozuara
- zhvillimi i planeve të mundshme
- trainimi dhe zhvillimi profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlimi i rrezikut, duke përfshirë sigurimin në rastet kur ky është efektiv.

Përputhshmëria me standardet e brendshme mbështetet nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Audit i Brendshëm. Rezultatet e rishikimeve të bëra nga Audit i Brendshëm diskutohen me drejtimin e njësisë së biznesit me të cilin ato lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara në Komitetin e Auditit dhe drejtimi i lartë i Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

g) Administrimi i kapitalit

Kapitali rregullator i bankës konsiston në elementët e mëposhtëm :

– Niveli 1 i kapitalit (kapitali bazë), i cili përfshin kapitalin aksionar, primin e aksioneve, rezervën e detyrueshme dhe rezerva të tjera, fitimin e mbartur nga vitet e mëparshme dhe interesat e pakicës pas zbritjeve për emrin e mirë, aktivet afatgjata jomateriale dhe humbjet e përealizuara nga shitja e investimeve.

– Kapital shtesë i nivelit 1, i cili përfshin instrumente të klasifikuar si kapital.

– Niveli 2 i kapitalit (kapitali shtesë), i cili përfshin detyrimet e borxhit, të quajtura borxh i varur.

Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali, si dhe të mbajë investitorët, kreditorët dhe besimin e tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Njihet gjithashtu ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksioneve si dhe Banka njehej nevojën për të ruajtur balancën midis kthimeve me të larta që mund të realizohen me më shumë borxh dhe avantazhet e sigurisë së ofruar nga një pozicion i fortë kapitali.

Banka ka respektuar të gjitha kërkesat për kapital të imponuara nga jashtë.

Kapitali rregullator

Qasja e rregullatorit kryesor për matjen e mjaftueshmërisë së kapitalit bazohet kryesisht në monitorimin e lidhjes ndërmjet kërkesës për burime kapitale me burimet kapitale në dispozicion. Rregullatori kryesor përcakton udhëzime individuale të kapitalit për secilën bankë dhe grup bankar, mbi kërkesën për burime minimale të kapitalit prej 12%.

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, ndër masa të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" nxirret në zbatim të Ligjit për Bankat. Kapitali rregullator më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 ishte si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Fondi total aksionar	1,078,192	1,193,510
Aktive të paprekshme të zbritshme	(5,456)	(6,882)
Kapitali rregullator (shiko shenimin 1(b))*	1,072,736	1,186,628

Shumat në tabelë përfaqësojnë balancat bazuar në kërkesat e Bankës së Shqipërisë, të cilat ndryshojnë nga ato të raportuara në përputhje me SNRF-të. Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë nuk janë finalizuar në kohën e plotësimit të këtyre pasqyrave financiare. Sidoqoftë, Drejtimi beson që aftësia e Bankës për të vazhduar aktivitetin nuk do të përkeqësohet.

Shpërndarja e kapitalit

Drejtimi përdor raportet rregullatore të kapitalit për të monitoruar bazën e tij të kapitalit. Shpërndarja e kapitalit midis operacioneve dhe aktiviteteve specifike, në një masë të madhe, nxitet nga optimizimi i kthimit të arritur nga kapitali i shpërndarë. Shuma e kapitalit të ndarë për secilin operacion ose aktivitet bazohet kryesisht në kërkesat rregullatore të kapitalit, por në disa raste kërkesat rregullatore nuk pasqyrojnë plotësisht shkallët e ndryshme të rrezikut të lidhur me aktivitetet të ndryshme. Në këto raste, kërkesat për kapital mund të jenë të ndryshueshme për të pasqyruar profile të ndryshme të rrezikut, duke iu nënshtruar nivelit të përgjithshëm të kapitalit për të mbështetur një operacion ose aktivitet të veçantë që nuk bie nën minimumin e kërkuar për qëllime rregullatore.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet e ponderuara me rrezikun dhe zërat jashtë bilancit, i shprehur si përqindje. Raporti minimal i Mjaftueshmërisë së Kapitalit, kërkuar nga Banka e Shqipërisë është 12%. Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë me aktivet dhe zërat jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Banka i ka përmbyshur Raportet e Mjaftueshmërisë së Kapitalit gjatë periudhës. Në datën 31 Dhjetor 2020, Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit ishte 13.87% (në 2019: 16.06%).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Administrim i rrezikut financiar (vazhdim)

g) Administrim i kapitalit (vazhdim)

Aktivitet e Ponderuara me Rrezikun (APR)

Aktivitet ponderohen me rrezikun në përputhje me kategoritë e gjera të riskut, të cilave u caktohet një peshë rreziku në përputhje me shumën e kapitalit, të nevojshme për t'i mbështetur ato. Aplikohen katër kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%); për shembull paraja dhe instrumentet e tregut të parase me Bankën e Shqipërisë kanë ponderim zero, që do të thotë se nuk duhet kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre aktiveve. Ndërsa mjetet e qendrueshme ponderohen me 100%, që do të thotë se duhet të mbështeten me një kapital të barabartë me 12% të vlerës së tyre kontabël.

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Kapitali bazë		
Kapitali i nënshkruar	1,876,896	1,762,717
Rezervat	159,193	159,193
Fitim/(humbja) e vitit aktual	(96,395)	(40,881)
Humbjet e akumuluar	(410,844)	(352,720)
Aktive të paprekshme të zbritshme	(5,456)	(6,882)
Rezerva ligjore	(450,658)	(334,799)
Total	1,072,736	1,186,628
Kapitali shtesë		
Detyrime të kushtëzuara kohore	-	-
Totali i kapitalit rregullator	1,072,736	1,186,628
Aktive të ponderuara me rrezikun	7,274,832	6,737,695
Rreziku i tregut	-	50,224
Rreziku operacional	504,290	491,668
Total	7,779,122	7,279,587
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	13.79%	16.30%
Minimumi i kërkuar i Raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit	12.00%	12.00%

Angazhimet e lidhura me kredinë merren parasysh dhe peshohen për rrezikun duke përdorur të njëjtat përqindje si aktivet.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve

Tabela më poshtë tregon një analizë të aktiveve dhe pasiveve të analizuara sipas asaj se kur pritet të mbulohen ose të shlyhen. Aktivët dhe detyrimet tregtare, duke përfshirë derivativët, janë klasifikuar si të pjekur dhe / ose paguhen brenda 12 muajve, pavarësisht nga maturiteti kontraktual aktual i produkteve. Sa i përket kredive dhe paradhënieve ndaj klientëve, Banka përdor të njëjtën bazë të sjelljes së pritshme të ripagimit si përdoret për vlerësimin e EIR. Borxhi i publikuar pasqyron amortizimet e kuponave kontraktuale.

2020

Aktive

Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,580,768	-	2,580,768
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	633,361	-	633,361
Invetime me banka dhe institucione financiare	155,490	-	155,490
Murabaha - të arkëtueshme financiare	1,838,214	4,066,688	5,904,902
Aktive të marra nga procese ligjore	-	231,513	231,513
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	197,124	197,124
E drejta e aktiveve per perdorim	-	25,868	25,868
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	-	13,877
Aktive të tjera	3,798	-	3,798

Totali i Aktiveve

Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 dhjetor 2020
2,580,768	-	2,580,768
633,361	-	633,361
155,490	-	155,490
1,838,214	4,066,688	5,904,902
-	231,513	231,513
-	197,124	197,124
-	25,868	25,868
13,877	-	13,877
3,798	-	3,798
5,225,508	4,521,193	9,746,701

Detyrimet

Detyrime ndaj klienteve	6,030,355	2,461,849	8,492,204
Detyrimi total i qerases financiare	-	25,758	25,758
Detyrime të tjera	-	63,905	63,905

Totali i Detyrimeve

6,030,355	2,461,849	8,492,204
-	25,758	25,758
-	63,905	63,905
6,030,355	2,551,512	8,581,867

Neto

(804,847)	1,969,681	1,164,834
------------------	------------------	------------------

2019

Aktive

Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,328,220	-	2,328,220
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	555,070	-	555,070
Invetime me banka dhe institucione financiare	3,259	-	3,259
Murabaha - të arkëtueshme financiare	2,450,473	3,050,121	5,500,594
Aktive të marra nga procese ligjore	-	314,667	314,667
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	228,773	228,773
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	-	13,877
Aktive të tjera	2,836	-	2,836

Totali i Aktiveve

Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 dhjetor 2019
2,328,220	-	2,328,220
555,070	-	555,070
3,259	-	3,259
2,450,473	3,050,121	5,500,594
-	314,667	314,667
-	228,773	228,773
13,877	-	13,877
2,836	-	2,836
5,353,735	3,593,561	8,947,296

Detyrimet

Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	131,583	-	131,583
Huamarrje nga institucionet financiare	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	4,810,306	2,503,004	7,313,310
Detyrime të tjera	-	95,094	95,094

Totali i Detyrimeve

131,583	-	131,583
-	-	-
4,810,306	2,503,004	7,313,310
-	95,094	95,094
4,941,889	2,598,098	7,539,987

Neto

411,846	995,463	1,407,309
----------------	----------------	------------------

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme

Arka dhe mjetet monetare të 31 dhjetorit 2020 dhe 2019 janë detajuar si më poshtë :

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Arka	364,884	287,695
Llogari rrjedhese me Bankën Qendrore	234,683	390,492
Llogari rrjedhese me bankat e tjera	809,297	738,658
Investime deri në tre muaj	1,174,243	911,807
Minus: zhvleresimin nga humbja	(2,339)	(432)
	2,580,768	2,328,220

8.1 Zhvlerësimi nga humbja për arkën dhe mjete monetare të ngjashme

Tabela më poshtë tregon cilesine e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerësimi, dhe përfshijnë të gjitha balancet me bankat, përveç arkës.

Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 7.b dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur mbi baza individuale ose koLektive janë paraqitur në Shënimin 7.b:

	2020				2019
	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali	Totali
Shkalla e Brendshme e Vlerësimit					
Te mira	2,580,768			2,580,768	2,328,652
Shkalle e larte	2,580,768	-	-	2,580,768	2,328,652
Shkalle Standarte	-	-	-	-	-
Shkalle Nën-standarte	-	-	-	-	-
Me vonesë por jo të zhvlerësuar	-	-	-	-	-
Me probleme					
Zhvlerësimi individual	-	-	-	-	-
Totali	2,580,768			2,580,768	2,328,652

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2020	2,328,652	-	-	2,328,652
Aktive te reja	252,116	-	-	252,116
Aktive te ripaguara	-	-	-	-
Transferim ne Faza	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Fshirje	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-
Me 31 Dhjetor 2020	2,580,768			2,580,768

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme (vazhdim)

8.1 Zhvlerësimi nga humbja për arkën dhe mjete monetare të ngjashme (vazhdim)

	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali
Fondi ECL në 1 Janar 2020	2,665,834	-	-	2,665,834
Aktive të reja	-	-	-	-
Aktive të nxjerra ose ripaguara	(337,182)	-	-	(337,182)
Transferim në Faza	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Fshirje	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-
Me 31 dhjetor 2020	2,328,652	-	-	2,328,652

Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore

Për depozitat në valutë të huaj, norma është 12.5%, për ato që nuk aplikohet norma 0% dhe raporti i depozitave në monedhat përkatëse ndaj totalit të depozitave është deri në 50%. Pjesa e mbetur, që raporti është më shumë se 50%, aplikoi min 20%.

Balancat e kufizuara me Bankën Qendrore paraqesin depozita të detyrueshme statutoare dhe nuk janë të disponueshme për përdorim në operacionet e përditshme të Bankës.

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore	633,361	555,070
	633,361	555,070

9. Fonde investimi me banka dhe institucione financiare

Fondet e investimit për 31 Dhjetorin 2020 dhe 2019 janë të detajuara si më poshtë :

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Investimet me afat me maturim më të lartë se tre muaj	156,018	3,259
Pakësuar me zhvlerësim për humbje	(528)	-
	155,490	3,259

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

10. Të arkëtueshme financiare

Gjendjet e të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Të arkëtueshme financiare me kosto të amortizuar	6,065,192	5,585,292
Te ardhura te perlllogaritura	72,471	57,427
Minus te ardhura te shtyra	(52,478)	(47,251)
Minus humbjet per ECL/Fondi i zhvlerësimit	(180,283)	(94,874)
	5,904,902	5,500,594

10.1 Fond Zhvlerësimi për të arkëtueshmet financiare

Tabela më poshtë tregon cilesine e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerësimi. Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 7.b dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur në baza individuale ose kolektive janë paraqitur në Shënimin 7.b.

	Viti 2020				Viti 2019
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali	Totali
Korporat	446,639	170,897	-	617,536	537,819
Institucion Financiar	28,712	-	-	28,712	191,386
Person Fizik	94,426	219,723	6,029	320,178	298,227
Shitje me pakice	947,824	878,559	183,182	2,009,565	1,458,569
SME	760,840	2,161,893	186,463	3,109,196	3,109,467
Totali	2,278,441	3,431,072	375,673	6,085,186	5,595,468

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabel bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto në 1 janar 2020	3,261,274	1,634,950	699,244	5,595,468
Aktive te reja	1,477,316	594,274	-	2,071,590
Fshirje	-	-	-	-
Aktive te crregjistruara ose ripaguara (perjashtuar fshirjet)	-	-	-	-
Financime te ripaguara	(1,066,817)	(562,152)	(221,086)	(1,850,055)
Transferim te Faza 1	(1,454,275)	1,438,210	16,065	-
Transferim te Faza 2	67,013	(110,296)	43,283	-
Transferim te Faza 3	12,639	169,949	(182,588)	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	290,795	22,198	312,993
Ndryshimi i kursit te kembimit	(18,709)	(24,658)	(1,443)	(44,810)
31 dhjetor 2020	2,278,441	3,431,072	375,673	6,085,186

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

10. Të arkëtueshme financiare (vazhdim)

10.1 Fond Zhvlerësimi për të arkëtueshmet financiare (vazhdim)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto në 1 janar 2020	25,271	16,813	52,790	94,874
Aktive të reja	9,952	12,656	-	22,608
Fshirje				
Aktive të nxjerra ose ripaguara (perjashtohen fshirjet)	(4,089)	(3,072)	(41,886)	(49,047)
Transferim të Faza 1	(24,326)	21,766	2,560	-
Transferim të Faza 2	166	(1,419)	1,253	-
Transferim të Faza 3	-	3,422	(3,422)	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	5,470	45,922	60,618	112,010
Ndryshimi i kursit të këmbimit	(88)	(79)	6	(161)
31 dhjetor 2020	12,356	96,009	71,919	180,284

Lëvizjet në fondin e zhvlerësimit për rënien në vlerë është si më poshtë:

	2020	2019
Balanca në 1 Janar	94,874	102,028
Rimarrje për zhvlerësimin neto nga rimarrjet	85,709	3,220
Kredi të fshira gjatë vitit	-	(9,013)
Efekti nga kurset e këmbimit	(299)	(1,361)
Balanca me 31 dhjetor	180,284	94,874

10.2 Qira financiare të arkëtueshme

Te përfshira në të arkëtueshme financiare Murabaha – të arkëtueshme financiare ka zera të qirase financiare të arkëtueshme në të cilat Banka është qiradhenesi:

	Pagesa Minimale të qirase		Vlera aktuale e pagesave minimale të qirase	
	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Me pak se 1 vit	8,836	9,089	8,394	8,635
Midis 1 dhe 2 vitesh	9,486	8,802	9,011	8,362
Midis 2 dhe 3 vitesh	9,486	8,802	9,011	8,362
Midis 3 dhe 4 vitesh	9,593	8,901	9,114	8,455
Midis 4 dhe 5 vitesh	11,233	10,421	10,671	9,901
Me shume se 5 vite	127,297	136,014	120,934	129,213
Vlera aktuale e pagesave minimale të qirase	175,931	182,029	167,135	172,928
Minus të ardhurat financiare të pafituara	(23,619)	(31,352)	(22,438)	(29,784)
Vlera neto e qirase financiare të arkëtueshme	152,312	150,677	144,697	143,144
Provizioni për pagesat e pambledhshme të qirase financiare	(1,498)	(3,583)	(1,423)	(3,404)
Totali	150,814	147,094	143,274	139,740

Llogaritë e arkëtueshme të qirase financiare përfaqësojnë kolateralin e ekzekutuar nga klientet e qe nuk kanë shlyer detyrimet sipas afateve dhe janë dhene me qira paleve të treta kundrejt një skeduli ripagimi të rene dakort. Norma e interesit ndryshon nga 3% në 5% dhe ka një maturitet kontraktual nga 10 në 15 vite. Vlera e drejte e pagesave minimale të qirase me 31 dhjetor 2020 është 150,814 mijë LEK (2019: 147,094 mijë LEK).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

11. Aktive të marra nga proceset ligjore

Aktive të marra në pronësi nga çështje gjyqësore përfaqëson pasuri të paluajtshme të blera nga Banka në shlyerjen e kredive të prapambetura. Banka pret që të disponojë pasuritë në një të ardhme të parashikueshme. Aktivët nuk përmbushin përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivët fillimisht u njohën me vlerën e drejtë kur u blenë.

Asetet e riposeduara të Bankës janë pasojë e blerjeve nëpërmjet zbatimit të garancisë mbi të arkëtueshmet financiare.

Në vitin 2019, Banka ka transferuar nga inventarët në aktivet fikse katin e parë të një ndërtese ku banka ka degën e saj, të blera përmes procesit ligjor. Në vitin 2020 nuk ka transferime të tilla.

Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë e këtyre aktiveve është vendosur nga vlerësuesit e pronave, të cilët kanë kualifikim profesional dhe eksperiencë të kohëve të fundit lidhur me vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet. Vlerësuesit masin vlerën e drejtë për pronat në portofolin e Bankës cdo vit që pason vitin në të cilin ato janë marre në pronësi.

Megjithatë pronesia i është transferuar Bankës, ndonjë pronë është ende në përdorim nga huamarrësi, deri në gjetjen e blerësit potencial. Banka nuk ka synim të realizojë fitim nga dhënia me qira e këtyre pronave, por ka pranuar t'i japë me qira me qëllim mirëmbajtjen dhe ruajtjen e kushteve fizike aktuale. Te ardhurat totale të fituara nga qiraja në vitin 2020 ishin 203 mijë LEK(2019: 483 mijë LEK).

Tabela e mëposhtme tregon lëvizjet nga balancat e fillimit deri në ato të mbylljes lidhur me vlerën e drejtë të pronave të marra nga proceset ligjore.

	2020	2019
Balanca në 1 janar	314,667	386,802
Të marra gjatë vitit	28,708	1,482
Të shitura gjatë vitit	-	(12,124)
Transferim në asete fikse	-	(61,493)
Ndryshimi neto i vlerës së drejtë nga zhvlerësimi	(43,952)	-
Fondi i provigjionit	(67,910)	-
Balance at 31 dhjetor	231,513	314,667

Lëvizjet në rivlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 paraqiten si më poshtë:

	<u>Në 31 dhjetor, 2020</u>	<u>Në 31 dhjetor, 2019</u>
Balanca në fillim të vitit	12,342	12,342
Humbje nga rivlerësimi i pronës	43,952	-
Balanca në fund të vitit	56,294	12,342

Lëvizjet në provigjionet për zhvlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore janë si më poshtë:

	<u>Në 31 dhjetor, 2020</u>	<u>Në 31 dhjetor, 2019</u>
Balanca në fillim të vitit	-	-
Shpenzimet për zhvlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore	67,910	-
Balanca në fund të vitit	67,910	-

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

12. Aktivitetet e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara

Aktivitetet e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara në 31 dhjetor, 2020 dhe 2019 janë detajuar si më poshtë:

	Ndërtesa	Pajisje zyre	Kompjuterat dhe pajisje kompjuterike	Automjete	Mobilje dhe pajisje	Aktive të patrupëzuara	Aktive në proces	Total
Kosto								
Më 31 Janar, 2018	282,846	60,365	58,437	16,315	22,039	57,101	1,919	499,022
Shtesa	61,493	6,734	1,319	-	308	456	3,265	73,575
Pakësime	-	(2,250)	(950)	-	-	-	(5,184)	(8,348)
Më 31 Dhjetor, 2019	344,339	64,849	58,806	16,315	22,347	57,557	-	564,213
Shtesa	3,955	2,473	2,126	-	1,011	95	-	9,660
Pakësime	-	(7,552)	(1,783)	-	(2,353)	-	-	(11,688)
Më 31 Dhjetor, 2020	348,294	59,770	59,149	16,315	21,005	57,652	-	562,185
Amortizimi i Akumuluar								
Më 31 Dhjetor, 2018	(143,038)	(58,165)	(53,036)	(10,508)	(21,619)	(48,915)	-	(335,281)
Zhvlerësimi për vitin	(14,142)	(1,626)	(3,801)	(1,607)	(177)	(52)	-	(21,405)
Pakësime	-	2,251	950	-	-	-	-	3,201
Më 31 Dhjetor, 2019	(157,180)	(57,540)	(55,887)	(12,115)	(21,796)	(48,967)	-	(353,485)
Zhvlerësimi për vitin	(17,217)	(2,258)	(1,960)	(1,607)	(222)	-	-	(23,264)
Pakësime	-	7,552	1,783	-	2,353	-	-	11,688
Më 31 Dhjetor, 2020	(174,397)	(52,246)	(56,064)	(13,722)	(19,665)	(48,967)	-	(365,061)
Vlera e mbetur								
Më 31 Dhjetor, 2018	139,808	2,200	5,401	5,807	420	8,186	1,919	163,741
Më 31 Dhjetor, 2019	187,159	7,309	2,919	4,200	551	8,590	-	210,728
Më 31 Dhjetor, 2020	173,897	7,524	3,085	2,593	1,340	8,685	-	197,124

Më 31 dhjetor 2020 vlera bruto e aktiveve që janë amortizuar plotësisht ishte 10,551 mijë LEK (2019: 17,613 mijë LEK).

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

13. Aktive me të drejtë përdorimi

Aktive me të drejtë përdorimi për 31 dhjetorin 2020 dhe 2019, janë të detajuara si më poshtë :

	Ndërtesa	Të tjera	Totali
Kosto			
Më 1 janar, 2020	25,541	2,754	28,295
Shtesa	16,689	2,577	19,266
Pakesime	-	-	-
Më 31 dhjetor, 2020	42,230	5,331	47,561
Amortizim i akumuluar			
Më 1 janar, 2020	(9,149)	(1,101)	(10,250)
Zhvlerësimi për vitin	(10,341)	(1,102)	(11,433)
Pakësime	-	-	-
Më 31 dhjetor, 2020	(19,490)	(2,203)	(21,693)
Vlera e mbetur			
Më 1 janar, 2020	25,737	2,558	28,295
Më 31 dhjetor, 2019	16,392	1,653	18,045
Më 31 dhjetor, 2020	22,740	3,128	25,868

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Detyrimi për qiranë financiare	14,926	28,289
Shtesa	22,365	-
Pakësime	(11,533)	(13,363)
Shlyerja e principalit të qirasë financiare	(11,871)	(13,836)
Interesi i qirave financiare	338	473
Efekti i ndryshimit të këmbimit valutor	-	-
	25,758	14,926

Balancat e shpalosura në tabelën e mësipërme lidhen me shtesat dhe zbritjet e detyrimit të qirasë gjatë vitit dhe shumën e pashlyer më 31 dhjetor 2020. Ju lutemi referohuni shënimit shoqërues numër 18 për informacion më të detajuar në lidhje me maturimin e detyrimeve të qirasë , norma shtesë e huamarrjes e përdorur, pagesat minimale mujore të qirasë dhe shpenzimet e ardhshme të interesit.

Shumat e njohura në Fitim ose Humbje	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Shpenzimet nga qirate financiare	338	473
Shpenzimet e lidhura me qiranë financiare afatshkurter	1,932	533
Shpenzimet që lidhen me qiranë e aktiveve me vlerë të ulët, duke përfshirë qiranë afatshkurter të aktiveve me vlerë të ulët	398	-
Shumat e njohura në pasqyrën e rrjedhës së pasqyrës	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Dalja totale e pasqyrës për qiranë financiare	11,871	13,369

Aktivet të cilat njësia ekonomike i ka njohur sipas SNRF 16 lidhen pothuajse tërësisht me qira të hapësirës së punës për funksionimin e degëve të saj. Më 31 dhjetor 2019 dhe për vitin financiar 2020, njësia nuk jep me qira asnjë prej aktiveve të njohura më sipër.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

14. Aktive të tjera

Aktivet e tjera në 31 dhjetor 2020 dhe 2019 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Shpenzime të parapaguara	3,182	1,817
Aktive të ndryshme	616	1,019
	3,798	2,836

15. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Llogarite rrjedhëse	-	-
Depozita me afat	-	121,770
Llogaria për garancinë	-	9,788
Pjesa e përlllogaritur për shpërndarje e fitimit	-	25
	-	131,583

16. Detyrime ndaj klientëve

Detyrimet ndaj klientëve në 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Llogari rrjedhëse	1,851,977	1,496,488
Depozita me afat	6,553,531	5,736,379
Pjesa e përlllogaritur për fitim të klientëve	76,703	67,452
Llogari të tjera të klientëve	9,993	12,991
Total	8,492,192	7,313,310

Llogarite rrjedhëse më 31 dhjetor 2020 përfshijnë një balancë prej 20 milion Lek (2019: 33 milion Lek), që përfaqëson shumën e bllokuara nga autoritetet rregulluese ose nga banka. Disa balanca nuk janë të vlefshme për përdorim nga ana e klientëve, pa aprovimin e autoriteteve. Fondet nën manaxhim lidhen me depozitat me afat që i përkasin klientëve (referoju Shënimit 19) për të cilat Banka ka marrë përgjegjësinë menaxheriale. Klientët marrin përsipër riskun e investimit që lind nga investimi i këtyre fondeve. Detyrimet me dhe pa afat ndaj klientëve sipas monedhave janë si më poshtë:

Llogari rrjedhëse	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Në USD	405,035	179,215
Në ALL	713,532	648,330
Në EUR	707,513	652,267
Në GBP	25,897	16,676
Totali	1,851,977	1,496,488

Depozita me afat:	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Në USD	474,798	247,274
Në EUR	2,261,804	2,072,722
Në ALL	3,816,929	3,416,383
Totali	6,553,531	5,736,379

2020	Më pak se 1 vit	1 deri në 5 vite	Më shumë se 5 vite	Totali
Depozita me afat	3,878,545	2,602,111	72,875	6,553,531
Totali	3,878,545	2,602,111	72,875	6,553,531
2019	Më pak se 1 vit	1 deri në 5 vite	Më shumë se 5 vite	Totali
Depozita me afat	3,247,429	2,488,950	-	5,736,379
Totali	3,247,429	2,488,950	-	5,736,379

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

16. Detyrimet ndaj klientëve (vazhdim)

Llogaritë e depozitave me afat mbajnë një normë interesi prej 0.08% në 4.8% p.a. Ndërsa llogaritë rrjedhëse dhe llogaritë e klientëve të tjerë më 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019, nuk mbajnë interes.

	31 dhjetor, 2020		31 dhjetor, 2019	
	min	max	min	max
LEK	0.25%	4.80%	0.45%	4.80%
EUR	0.08%	1.70%	0.10%	1.70%
USD	0.28%	1.25%	0.30%	1.10%

Klient të detajuar sipas segmenteve të biznesit sipas 31 dhjetorit 2020 dhe 31 dhjetor 2019 janë treguar në tabelën më poshtë:

	31 Dhjetor, 2020	31 Dhjetor, 2019
Korporata	827,652	574,688
SME	1,183,288	931,740
Individ	6,404,561	5,739,430
Pjesa e përlllogaritur për fitim të klienteve	76,703	67,452
Totali	8,492,204	7,313,310

17. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Shpenzime të përlllogaritura	4,244	2,706
Pagesa në transit	30,540	52,541
Detyrime të tjera ndaj të tretëve	91	26
Fond provigjioni	24,415	17,971
Detyrime të tjera	4,615	6,924
Totali	63,905	80,168

Pagesat më 31 dhjetor 2020 përfaqësojnë transfertat në nisje në tranzit, për të cilat Banka ka vepruar si ndërmjetëse. Dispozitat e mosmarrëveshjeve lindin nga pretendimet e tanishme ose të mundshme ose nga ndjekjet që pretendojnë mosrespektimin e përgjegjësiwe kontraktuale ose të tjera ligjore ose rregullative, të cilat kanë rezultuar ose mund të lindin në kërkesa nga klientët, palët ose palët e tjera në çështjet gjyqësore civile.

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Balanca me 1 janar	17,971	12,369
Provigjione shtese	12,520	14,876
Rimmarrje e provigjioneve	(6,076)	(9,274)
Balanca me 31 dhjetor	24,415	17,971

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

18. Detyrimet për qira financiare

Detyrimet për qiratë financiare nga kontratat aktive të qirasë të trajtuara si qira financiare nën SNRF 16, më datë 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019.

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Detyrim për qira- Afatshkurtër	8,829	8,331
Detyrim për qira- Afatgjatë	16,929	6,595
Totali i detyrimeve për qira	25,758	14,926

Termat dhe kushtet e detyrimeve për qiratë për datën 31 dhjetor 2020 janë si më poshtë:

	Monedha	Norma e rritëse e huammarrjes	Vitet e maturimit	Pagesa minimale mujore e qirasë Në monedhë origjinale	In LCY ('000)
Detyrim për qira	EUR	1.08%	2021-2025	6,635	821
	USD	5.70%	2021-2023	1,590	160
	LEK	2.58%	2021-2023	97,200	97

Më poshtë janë paraqitur flukset monetare të paskontuara për shlyerjet e detyrimeve të qirasë ndarë në vite maturimi :

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
- Më pak se një vit	9,288	8,966
- Midis një dhe dy vite	6,736	3,524
- Midis dy dhe tre vite	6,794	3,526
- Midis tre dhe katër vite	2,561	-
- Midis katër dhe pesë vite	1,280	-
Totali	26,659	16,016
Pakësuar nga shpenzimet e ardhshme të interesit	(901)	(1,090)
Detyrimet për qira financiare	25,758	14,926

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Detyrimet për qira financiare	14,926	28,289
Shtesa në detyrimin për qira	22,365	
Shlyerja e principalit të detyrimit për qira	(11,871)	(13,836)
Interesi i detyrimit për qira	338	473
Efekti i ndryshimit të kursit të kembimit	-	-
Detyrimi Total i qirase financiare	25,758	14,926

19. Kapitali

Kapitali aksionar

Kapitali aksionar i regjistruar është 1,876,896 mijë LEK (ekuivalent me 14,144 mijë USD), i ndarë në 589,070 aksione me një vlerë nominale prej 3,220.04 LEK (24.01 USD). Në Shkurt 2020, Banka Islamike për Zhvillim, injektoi një shumë shtesë kapitali prej 999,992 USD ekuivalente me 114,179,140 Lek me kursin e këmbimit 114,18 USD/LEK. 999,992 USD. Struktura e aksionarëve për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2020 është shpalosur në Shënimin 1 të pasqyrave financiare.

Rezervat

Rezervat prej 120,904 mijë LEK (2019: 118,270 mijë LEK) u krijuan sipas nenit 8 të Vendimit Nr. 51, datë 22 Prill 1999 të Bankës së Shqipërisë, i cili kërkonte përvetësimin e 20% të fitimit neto për vitin, neni 213 i Ligjit Nr. 7638, datë 19 nëntor 1992 "Për shoqëritë tregtare", që kërkon kapitalizimin e 5% të fitimit neto, dhe Statutit të Bankës, që kërkon kapitalizimin e 10% të fitimit neto të vitit.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

19. Kapitali (vazhdim)

Natyra dhe qëllimi i rezervave detajohet si vijonë :

- (i) Rezerva ligjore u krijua sipas parashikimeve të Ligjit mbi Shoqëritë Tregtare që kërkon krijimin e rezervave prej 5% të të ardhurave neto të Bankës pas zbritjes së humbjeve të akumuluar nga vitet e kaluara, derisa teprica e kësaj rezerve të arrijë në 10% të kapitalit aksionar të Bankës. Më 31 dhjetor 2020, gjendja është 54,491 mijë LEK, që përfaqëson 5% të kapitalit aksionar të Bankës (2019: 53,613 mijë LEK 3.8%). Për sa i përket performancës financiare, Banka ka pësuar humbje të akumuluar në 3 vitet e fundit respektivisht 832,966,000 Lekë, 473,678,000, 473,219,000 në 31 Dhjetor 2020, 2019 dhe 2018. Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit në 31 Dhjetor 2020 dhe 2019 ishte 13.87 % dhe 16.06 % respektivisht ndërsa raporti minimal i kërkuar për bankat në Shqipëri është 12 %.
- (ii) Rezerva rregullatore u krijua në përputhje me rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për kapitalin rregullator të Bankës", nr.69, datë 18 dhjetor 2014. Bankave dhe degëve të bankave të huaja u kërkohej të krijojnë rezerva prej 1.25% deri në 2% të aktivet totale të ponderuara me rrezik, duke përvetësuar një të pestën e fitimit pas tatimit dhe para pagimit të dividendëve, deri sa teprica në këtë masë të arrijë të paktën 1.25% të totalit të aktiveve me peshë rreziku. Në 31 dhjetor 2020, rezerva rregullatore përfaqësonte 66,413 mijë LEK 0.86% të totalit të aktiveve me peshë rreziku (2019 : 64,657 mijë LEK 0.89%).
- (iii) Më 30 qershor 2019, përmes një vendimi të Asamblesë së Aksionarëve nr. 01 u vendos që një pjesë e fitimit të gjeneruar nga viti i përfunduar më 31 dhjetor 2018 të transferohej në rezerva, një shumë prej 9,237,000 LEK gjatë vitit 2019. Më 28 qershor 2020, përmes një vendimi të Asamblesë së Aksionarëve nr. 04 u vendos që një pjesë e fitimit të gjeneruar nga viti i përfunduar më 31 dhjetor 2019 të transferohej në rezerva, një shumë prej 2,634,000 LEK gjatë vitit 2020.

20. Të ardhura nga operacione financiare

Të ardhura nga operacione financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Të ardhura nga operacionet	306,815	294,061
Te ardhura nga bankat dhe institucione te tjera financiare	9,406	23,129
	316,221	317,190

21. Të ardhura nga aktivitete të tjera financiare

Të ardhura nga aktivitete te tjera financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Te ardhura nga qiratë financiare	4,454	4,564
Te ardhura nga dividendët	1,781	-
	6,235	4,564

22. Shpenzimet e lidhura me detyrimin ndaj klientëve

Shpenzimet për detyrimet ndaj klientëve për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	1,884	1,314
Huamarrje nga institucionet financiare	-	184
Detyrime ndaj klienteve	115,055	92,781
	116,939	94,279

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

23. Të ardhura dhe shpenzime nga komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga komisione për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Të ardhura nga tarifa dhe komisione	46,832	35,574
Shpenzime nga tarifa dhe komisione	(3,460)	(2,789)
	43,372	32,785
	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
<i>Të ardhurat nga shërbime të ofruara për një periudhë të caktuar kohore</i>		
Transferta dhe urdhër pagesa	12,443	11,629
Deklarimi tatimor	3,115	5,532
Komisione mirëmbajtje për kartat	613	392
Të ardhura të tjera	668	1,052
<i>Te ardhura te njohura pergjate kohes</i>		
Komisione të mirëmbajtjes së llogarive	29,993	16,969
Totali i te ardhurave nga komisionet	46,832	35,574
Sherbimet bankare	(2,664)	(2,135)
Shpenzime te tjera	(796)	(654)
Totali i shpenzimeve nga komisionet	(3,460)	(2,789)
Te ardhura neto nga komisionet dhe tarifet	43,372	32,785

Banka nuk zbuloi vlerën e ndonjë detyrimi të kryerjes së hapur në 31 dhjetor 2020, pasi kontratat e saj me klientët në përgjithësi kanë një afat fiks që është më pak se një vit, një afat të hapur me një periudhë anulimi që është më pak se një vit, ose provizionet që lejojnë Bankën të njohë të ardhurat në shumën që ka të drejtë të faturojë.

24. (Humbja)/ Fitimi neto nga këmbimi valutor

Fitimi neto nga këmbimi valutor përfaqëson efektin e ndryshimit në kurset e këmbimit valutor në rivlerësimin e fund-vitit të pozicioneve në monedhë të huaj të Bankës dhe fitimin dhe humbjen nga transaksionet në monedhë të huaj. Banka ka realizuar fitim prej 7,253 mijë LEK miqe nga transaksionet e këmbimit valutor (ne 2019: 6,087 mijë LEK) dhe humbje nga rivlerësimi i pozicionit neto të vlerave monetare për shumën 108,440 mijë Lek (ne 2019: fitim 13,755 mijë Lek).

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Fitim nga rivlerësimi i pozicionit	13,384	16,157
Fitim nga këmbimet valutore	17,739	13,731
Nentotali	31,123	29,888
Humbje nga rivlerësimi i pozicionit	(121,824)	(2,402)
Humbje nga këmbimet valutore	(10,486)	(7,644)
Nentotali	(132,310)	(10,046)
(Humbja)/Fitimi neto nga këmbimi valuator	(101,187)	19,842

Gjatë vitit 2020 kursi i këmbimit të monedhës USD është ulur ndjeshëm në krahasim me vitin e kaluar: 100.84 (2019: 108.64).

25. Shpenzimet e personelit

Shpenzime personeli për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Staf i huaj	17,723	15,794
Stafi vendas	85,758	80,032
Sigurime shoqërore	12,404	11,712
Të tjera kosto dhe shpërblime	-	254
	115,885	107,792

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

26. Shpenzime për zhvlerësimin nga humbjet e aktiveve financiare

Tabela më poshtë tregon tarifat ECL për instrumentet financiare për vitin e regjistruar në pasqyrën e të ardhurave:

2020	Faza 1 Individuale	Faza 1 Kolektive	Faza 2 Individuale	Faza 2 Kolektive	Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	-	2,435	-	-	-	2,435
Murabaha-të arkëueshme financiare	-	(12,827)	-	79,413	47,840	114,426
Garancite financiare	-	-	-	-	-	-
Totali i humbjes nga zhvlerësimi	-	(10,392)	-	79,413	47,840	116,861

2019	Faza 1 Individuale	Faza 1 Kolektive	Faza 2 Individuale	Faza 2 Kolektive	Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	-	(1,430)	-	-	-	(1,430)
Murabaha-të arkëueshme financiare	-	5,390	-	484	(2,654)	3,220
Garancite financiare	-	-	-	-	-	-
Totali i humbjes nga zhvlerësimi	-	3,960	-	484	(2,654)	1,790

27. Shpenzime për provigjone,neto

Shpenzimet për zhvlerësim dhe provigjone të tjera, në bazë neto për 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019 përfshijnë sa vijon:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Fond garacie për punonjësit	9,662	10,307
Ceshtje ligjore	227	660
Angazhime të tjera	2,435	2,479
Totali	12,324	13,446

Fondi garancie për punonjësit është një fond që njësia ekonomike ka krijuar për shpërblimin e stafit kur ata të përfundojnë marrëdhënien e tyre me bankën. Njësia ekonomike vlerëson çdo fund viti fondin e nevojshëm dhe regjistron ngarkesën e vitit. Balancat e tjera lidhen me provizionet për rastet gjyqësore dhe lejimin e humbjes së kredisë për vendosjet në bankat dhe institucionet e tjera financiare.

28. Shpenzime të tjera administrative

Shpenzime të tjera administrative përfshijnë sa më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Shpenzime zyre	27,905	25,075
Sigurimi i depozitave	21,168	18,756
Shpenzime sigurimi	13,329	13,271
Sherbime ligjore, konsulence dhe auditimi	12,973	7,644
Mirëmbajtje software	11,751	10,818
Swift, Reuters dhe lidhjet në rrjet	8,950	8,659
Marketing dhe shpenzime perfaqesimi	5,568	7,665
Fondi i Emergjences nga Banka e Shqipërise	3,822	3,712
Bordi i Drejtoreve dhe Komiteti i Auditimit	3,509	6,931
Tarifa, taksa dhe detyrime	2,528	2,764
Telefon dhe poste	1,598	1,850
Udhëtime dhe transport	454	1,606
Shpenzime të tjera	43	11
Totali	113,598	108,762

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

29. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 detajohet si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Tatimi aktual	-	-
Tatimi i shtyrë	-	-
Totali	-	-

Banka përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin Shqiptar mbi taksat. Tatimi mbi të ardhurat ka një normë tatimore prej 15% (2019: 15%) të të ardhurave të tatueshme.

Tatimi mbi fitimin përpara taksave ndryshon nga shuma teorike që mund të lind duke përdorur normën bazë të taksës si më poshtë:

	Norma e tatimit	2020	Norma e tatimit	2019
Fitim përpara tatimit		(356,654)		8,778
Tatimi i llogaritur me normën tatimore 15% (A)	15%	(53,498)	15%	1,317
Shpenzime të pazbritshme		49,140		30,400
Shpenzime të panjohura për efekt tatimor (B)	(2%)	7,371	52%	4,560
Humbje tatimore të panjohura (C)		46,127		(5,877)
Tatim fitimi / Norma efektive e taksimit (A+B+C)	-	-	-	-

Shuma e humbjeve tatimore të përdorura në 31 Dhjetor 2020 është paraqitur në tabelë si vijon:

Viti Financiar	Rezultati vjetor tatimor	Humbja e njohur kundrejt fitimit tatimor	Humbja tatimore e mbetur e përdorur	Skadon me:
31.12.2018	78,318	(78,320)	(46,113)	31.12.2021
31.12.2019	39,179	(39,179)	(6,934)	31.12.2022
31.12.2020	149,633	(149,633)	142,699	31.12.2023

Në 2019, Banka nuk ka kryer parapagime të tatim fitimit (2019: jo parapagim tatim fitimi). Tatimi i parapaguar në 31 dhjetor, 2020 ishte 13,877 mijë LEK (2019: 13,877 mijë LEK). Në bazë të ligjit vendas të kontabilitetit, duke filluar nga 1 janari 2008, Banka duhet të raportojë në përputhje me SNRF-të. Në vazhdim, Ligji Nr. 10364, të datës 16.12.2010 sjell disa amendime të vecanta (efektive nga 24 janari 2011). Bazuar në këto amendime, fondet e zhvlerësimit sipas SNRF-ve duhet të konsiderohen si shpenzim i zbritshëm tatimor, duke siguruar që ato janë të certifikuar nga auditorët e jashtëm dhe nuk kalojnë limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore. Duke filluar nga 1 Janari 2014, limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore nuk janë të zbatueshme dhe provigjoni i njohur në përputhje me SNRF konsiderohet si shpenzim i zbritshëm për efekt tatimi. Si rezultat i këtyre ndryshimeve në legjislacion, nuk ka më diferenca të përkohshme midis vlerës kontabël dhe vlerës së tatueshme të aktiveve financiare në 31 dhjetor 2020.

30. Angazhime dhe Detyrime

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Garanci	25,119	7,735
Angazhime kredituese të patërhequra	33,202	18,485
Kolateral	13,123,170	13,159,206

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumenta bartin një rrezik kreditimi, të ngjashëm me të arkëtueshmet financiare. Bazuar në vlerësimin e menaxhimit, nuk do të ketë humbje materiale për vlerat e garancive me 31 dhjetor 2020 dhe kështu, nuk ka ndonjë provigjon të përfshirë në këto pasqyra financiare për këtë arsye.

Cështje ligjore

Gjatë rrjedhës normale të biznesit, Banka përballë me pretendime ligjore; drejtimi i Bankës është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2020, dhe asnjë shtesë nuk është krijuar gjatë vitit 2020.

Banka e Bashkuar e Shqipërise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

31. Transaksionet me palët e lidhura

Banka hyn në transaksione me aksionarët e saj gjatë rrjedhës normale të biznesit. Balancat kryesore me aksionarët në minorancë dhe palët e lidhura janë si më poshtë:

	31 dhjetor, 2020	31 dhjetor, 2019
Aktive		
Investime me banka dhe institucione financiare	-	264,189
- Dallah Albaraka	-	264,189
Aktivitetet financuese	11,299	5,031
- Ithmar Bank	11,299	5,031
Provizioni për aktivitetet financuese	-	(1,474)
- Ithmar Bank	-	(1,474)
Detyrimet		
Detyrime ndaj klienteve	8,913	528,559
Faisal El Khereji	8,913	8,913
Eurosig	-	519,646

Balancat e paraqitura më lart janë shënime në përputhje me SNK 24, për të siguruar që pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të përmbajnë informacionet shpjeguese të nevojshme për të tërhequr vëmendjen në mundësinë që pozicioni financiar dhe fitimi ose humbja të jenë prekur nga ekzistenca e palëve të lidhura dhe nga transaksionet dhe balancat e papaguara me palët e tilla.

Prindi i menjëhershëm dhe përfundimtar i Bankës është Banka Islame e Zhvillimit. Banka nuk ka transaksione të drejtpërdrejta me njësinë e saj mëmë.

Transaksionet me drejtorët

Personeli kryesor drejtues apo drejtorët janë ata individë që kanë autoritetin dhe përgjegjësinë për planifikimin dhe ushtrimin e pushtetit për të kontrolluar në mënyrë direkte ose indirekte aktivitetet e Bankës dhe punonjësve të saj. Banka i konsideron anëtarët e Bordit të Drejtorëve (dhe nënkomitetet e tij) dhe Komitetin Ekzekutiv për të qenë personeli kryesor drejtues për qëllimet e SNK 24 Dhënia e Informacioneve të palëve të lidhura.

Shpërblimi i drejtorëve përfshihet në shpenzimet e personelit. Është detajuar si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Pagat	32,500	27,493
Bonuset dhe shpërblime të tjera	2,670	3,290
Shpërblimi i Bordit të Drejtorëve	3,509	6,233
	38,679	37,017

Banka hyn në transaksione, marrëveshje dhe marrëveshje që përfshijnë drejtorët, menaxhmentin e lartë dhe bashkëpunëtorët e tyre të biznesit ose anëtarët e ngushtë të familjes, në rrjedhën normale të biznesit nën të njëjtat kushte komerciale dhe të tregut, normat e interesit dhe komisionet që zbatohen për palët e palidhura. Të ardhurat dhe shpenzimet që rrjedhin nga transaksionet me palët e lidhura janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019
Të ardhurat:		
Të ardhura nga filialet e Dallah Holding	2,912	9,032
Të ardhura nga aktivitetet financuese	295	9,213
Shpenzimet:		
Humbje nga zhvleresimi i fondeve të investimit Mudaraba	60	(2,602)
Shpenzimet për shpërndarje për depozituesit	20,271	(9,215)

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2020

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

32. Ngjarje pas datës së raportimit

Më 8 korrik 2021, Banka ka nënshkruar një marrëveshje shitjeje me Eurosig sh.a., me anë të së cilës kjo e fundit ka siguruar një shtesë prej 30% të kapitalit aksionar të Bankës dhe ka marrë kontrollin nëpërmjet aftësisë së saj për të patur shumicën e votave në mbledhjen e përgjithshme të aksionarëve. Struktura e re aksionare është:

EUROSIG SH.A	51.02%
Islamic Development Bank Jeddah	42.20%
Ithmaar Bank B.S.C.	4.30%
Investitorë të tjerë	2.48%

Marrëveshja e shitjes është në proces miratimi nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë. Aksionari i ri do të rrisë depërtimin e Bankës në tregjet e saj të zgjedhura me pakicë dhe korporata, dhe pritët të përmirësojë fitimin.

Më 3 gusht 2021 në bazë të vendimit të mbledhjes së Asamblesë së Aksionarëve nr.03, u miratua rritja e kapitalit të Bankës me injeksion të ri në para që do të ndodhë brenda vitit të përfunduar më 31 dhjetor 2021.

Nuk ka ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit, që do të kërkonte rregullime dhe shpjegime të tjera shtesë në pasqyrat financiare.